

**ОСНОВНИ НАСОКИ
НА XI КОНГРЕС НА БКП
ЗА ОБЩЕСТВЕНО-
ИКОНОМИЧЕСКОТО
РАЗВИТИЕ
НА НАРОДНА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ПРЕЗ СЕДМАТА
ПЕТИЛЕТКА
(1976—1980 година)**

ОСНОВНИ НАСОКИ

НА XI КОНГРЕС НА БКП

ЗА ОБЩЕСТВЕНО-
ИКОНОМИЧЕСКОТО

РАЗВИТИЕ

НА НАРОДНА

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ПРЕЗ СЕДМАТА

ПЕТИЛЕТКА

(1976—1980 година)

Партиздат • София 1976

Основните насоки на общественоеикономическото развитие на Народна република България през седмата петилетка са по-нататъшна конкретизация на Програмата на партията за изграждане на развитото социалистическо общество. Те са разработени в съответствие с утвърдените от ЦК на БКП Тезиси за икономическото развитие на страната през седмата петилетка и до 1990 година; за развитието на науката и техническия прогрес; за по-нататъшното изпълнение на Декемврийската програма и за развитието на Българската комунистическа партия и на обществените организации и движения.

Решаването на новите големи задачи става възможно на основата на забележителните успехи в социалистическото строителство през годините на народната власт, особено след историческия Априлски пленум, на успешното изпълнение на решенията на Десетия конгрес на партията.

Непрекъснатият и всеотраслен подем през годините на шестата петилетка и новите грандиозни задачи, които страната ще решава през седмата петилетка, са ярко потвърждение на правилността и жизнеността на ленинската политика на Българската комунистическа партия, на следвания курс за интензификация на икономиката; за повишаване на ефективността и качеството; за усъвършенствуване на социалистическите обществени отношения; за издигане ролята на работническата класа и укрепване на идейно-политическото единство на народа; за всеотраслно сближаване на НР България със СССР и развитие на интеграцията с другите братски социалистически страни; за постоянно повишаване жизненото равнище на народа.

Основните насоки на общественно-икономическото развитие на Народна република България през седмата петилетка са по-нататъшна конкретизация на Програмата на партията за изграждане на развитото социалистическо общество. Те са разработени в съответствие с утвърдените от ЦК на БКП Тезиси за икономическото развитие на страната през седмата петилетка и до 1990 година; за развитието на науката и техническия прогрес; за по-нататъшното изпълнение на Декемврийската програма и за развитието на Българската комунистическа партия и на обществените организации и движения.

Решаването на новите големи задачи става възможно на основата на забележителните успехи в социалистическото строителство през годините на народната власт, особено след историческия Априлски пленум, на успешното изпълнение на решенията на Десетия конгрес на партията.

Непрекъснатият и всестранен подем през годините на шестата петилетка и новите грандиозни задачи, които страната ще решава през седмата петилетка, са ярко потвърждение на правилността и жизнеността на ленинската политика на Българската комунистическа партия, на следвания курс за интензификация на икономиката; за повишаване на ефективността и качеството; за усъвършенстване на социалистическите обществени отношения; за издигане ролята на работническата класа и укрепване на идейно-политическото единство на народа; за всестранно сближаване на НР България със СССР и развитие на интеграцията с другите братски социалистически страни; за постоянно повишаване жизненото равнище на народа.

I. ГЛАВНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ШЕСТАТА ПЕТИЛЕТКА (1971—1975 ГОДИНА)

През годините на шестата петилетка общество-икономическото развитие на страната се извършваше в съответствие с Директивите на Десетия конгрес на Българската комунистическа партия.

Основните социално-икономически задачи бяха изпълнени успешно. Партията извърши огромна организаторска и политическа работа за повишаване на икономическия и научно-техническия потенциал на страната. Укрепна материално-техническата база на всички отрасли на народното стопанство. На необходимото равнище се поддържаше отбранителната способност на страната.

Главно внимание партията обръщаше на концентрацията и специализацията, на разгръщането на модернизацията и реконструкцията, на бързото нарастване на обществената производителност на труда. Положителни резултати бяха постигнати в борбата за икономии на суровини, материали, горива и енергия, за по-пълно използване на трудовите ресурси и производствените фондове, за обновяване на изделията и повишаване качеството на продукцията. Възникна и се разгърна движението за приеждане на насрещни планове от трудовите колективи, по-широк размах получи социалистическото съревнование.

Голяма роля за успешното изпълнение на Директивите на Десетия конгрес изиграха решенията на Националната партийна конференция, на Декемврийския пленум (1972 г.) и на Юлския пленум (1973 г.), огромната творческа работа на Централния комитет на БКП начело с неговия първи секретар др. Тодор Живков за изработването и осъществяването на нов подход при решаване на назрелите икономически и социални проблеми на страната.

През шестата петилетка икономиката на Народна република България се развиваше с високи и устойчиви темпове. Ускорено продължи индустриа-

лизацията на страната, осъществиха се прогресивни структурни изменения в народното стопанство, разшири се прилагането на промишлени методи във всички негови отрасли.

Произведеният национален доход през 1975 г. се увеличи с 46 на сто в сравнение с 1970 г. Прирастът на националния доход почти изцяло е постигнат чрез нарастване на обществената производителност на труда.

Разшири се и се модернизира материално-техническата база на промишлеността, селското стопанство, строителството, транспорта, съобщенията, търговията и услугите. В народното стопанство бяха инвестирани 21 млрд. лева, от които 16 млрд. лева в сферата на материалното производство. Основните производствени фондове се увеличиха с 52 на сто и в края на 1975 година достигнаха 32 млрд. лева. Бяха построени и въведени в действие редица крупни мощности, снабдени със съвременна техника и технологии, като първата атомна електроцентра, важни обекти на химическата промишленост, машиностроенето, електрониката и др.

Обемът на промишленото производство през 1975 г. се увеличи с около 55 на сто в сравнение с 1970 г. Съотношението между промишлената и селскостопанската продукция се измени от 77,1 : 22,9 през 1970 г. на 81,2:18,8 през 1975 година. Подобрена се структурата на промишлеността. С предимство се развива прогресивните отрасли и производства.

Продукцията на машиностроенето нарасна 2,1 пъти, а само на електронноизчислителната и организационната техника — над 11 пъти.

Съществено се укрепява топлоенергийната база. Електропроизводствените мощности се увеличиха с над 70 на сто. Годишното производство на електроенергия достигна 25,2 млрд. киловатчаса. Усъвършенствува се структурата на енергийния баланс.

С високи темпове продължи да се развива металургията. През 1975 г. бе произведен 2,5 млн. тона прокат от черни метали, увеличи се производството на цветни метали, повиши се качеството и се разнообрази асортиментът на металургични изделия.

Бързо развитие получи нефтохимическата и химическата промишленост. Значително нарасна производството на минерални торове, синтетичен каучук, калцинирана сода, изкуствени влакна, пластмаси, синтетични смоли, целулоза, хартия и други.

Успешно се развиха и отраслите на леката и хранителната промишленост, повиши се качеството и се разнообрази асортиментът на стоките.

През годините на шестата петилетка последователно се осъществяваха поставените от партията задачи за развитие на селското стопанство. Интензификацията се превърна в главно направление за развитие на отрасъла. Ускори се процесът на устройството му върху промишлени основи. Със създаването и укрепването на аграрно-промишлените комплекси в селското стопанство се извършиха дълбоки количествени и качествени изменения. Даден бе широк простор на процесите на концентрация и специализация на производството. Развиха се нови форми на интегриране на селското стопанство с хранителната промишленост.

Увеличи се броят на селскостопанските животни. В зърнопроизводството се получи високи и стабилни добиви. Въпреки неблагоприятните климатични условия през последните години обемът на продукцията на селското стопанство през 1975 г. нарасна със 17 на сто в сравнение с 1970 г. Производството на зърно се увеличи през шестата петилетка със 17 на сто. Добивът на месо през 1975 г. е по-голям с 37,7 на сто в сравнение с 1970 г.; на яйца — с 14,1 на сто, и др.

Значително се разви строителното производство. Постигнаха се съществени успехи в развитието на неговата материално-техническа база и внедряването на индустриалните методи. Обемът на строително-монтажните работи през шестата петилетка се увеличи с 38,4 на сто, като усилията на строителните организации се насочиха в по-голяма степен към модернизацията и реконструкцията на основните фондове.

По-нататъшно развитие получи транспортът. Разшири се и се модернизира неговата материално-тех-

ническа база. Подобри се разпределението на превозите по видове транспорт, съкрати се срокът за доставка на товарите, продължи концентрацията на автомобилния транспорт. Започна строителството на автомагистрала.

Главното внимание в съобщенията беше насочено към разширяване и автоматизиране на телефонните и телеграфните връзки. Подобри се техническата база на телевизията и радиото, увеличи се покритието на страната с радио-телевизионен сигнал.

През годините на шестата петилетка нарасна и укрепна научният потенциал на страната. По-тесни и плодотворни станаха връзките със съветската наука. Подобриха се резултатите от научноизследователската работа. В по-широки мащаби се внедряваха в народното стопанство съвременни технологии и техника, усвои се производството на нови изделия, внедриха се нови суровини и материали и се повиши качеството на продукцията.

Проведени бяха мероприятия за усъвършенстване управлението и планирането, за подобряване структурата и дейността на функционалните, отрасловите и териториалните органи за социално управление, започна изграждането на автоматизирани системи за управление.

Продължи развитието на интеграционните и външноикономическите връзки на страната. Осъществи се редица крупни интеграционни мероприятия със СССР и с другите социалистически страни в областта на специализацията и кооперирането на производството, в създаването със съвместни усилия на суровинни мощности, в научно-техническото сътрудничество и в другите области на обществения живот.

Значително нарасна стокообменът със социалистическите страни. През 1975 г. той се увеличи около 2 пъти в сравнение с 1970 г. В общия обем на износа нарасна относителният дял на промишлените стоки. През 1975 г. делът на машиностроителната продукция достигна 41 на сто от общия износ на страната при 29 на сто през 1970 г.

Върху основата на бързото нарастване на ико-

номическия потенциал на страната и в съответствие с Декемврийската програма на партията се повиши материалното и културното благосъстояние на народа. Реалните доходи на човек от населението през шестата петилетка нараснаха с 32,4 на сто. Увеличени бяха заплатите на голяма част от заетите лица в народното стопанство. Минималната работна заплата нарасна от 65 лева на 80 лева. Повишен бе размерът на различните видове пенсии, стипендии, социални помощи и продължителността на платения и неплатения отпуск за майчинство и отглеждане на деца. Реши се въпросът за създаване на еднакви условия за пенсиониране на селяните-кооператори с тези на работниците и служителите.

Введена бе петдневна работна седмица за голяма част от трудещите се.

Стокооборотът на дребно се увеличи с 46,8 на сто. Чувствително нарасна потреблението на хранителни и нехранителни стоки.

Обществените фондове за потребление се увеличиха с 47,8 на сто. По-нататъшно развитие получи здравното дело, социалните мероприятия, отдихът на трудещите се, физкултурата, спортът, туризмът. През 1975 г. бяха обхванати в постоянните детски ясли и домовете за майка и дете 16 на сто от децата до 3-годишна възраст, в детските градини — 74,1 на сто от децата от 3 до 7-годишна възраст, в т. ч. в целодневните — 39,4 на сто.

Създадох се по-добри социално-битови условия и други предпоставки за още по-активно участие на жената-майка в народното стопанство и в обществената дейност.

Значителни грижи се положиха за по-пълно задоволяване на нуждите от жилища. Изградени бяха 242 000 нови жилища. През 1975 г. на човек от населението се пада средно по 13,3 кв. м жилищна площ, а само в градовете — 11,9 кв. м.

Проведе се система от мероприятия по опазване и възстановяване на природната среда — за почистване на водите и въздуха, за борба срещу ерозията и др.

Успешно се извършва преустройството на обра-

зователната система. Повиши се квалификацията на специалистите и на изпълнителските кадри.

Нови успехи бяха постигнати в областта на изкуството и културата. Създадох се значителни по своите идейни и художествени качества творби на изкуството. Увеличиха се местата в театрите и кината. Нараснаха броят и тиражът на печатните издания. Започна излъчването на втора и на цветна телевизионна програма.

Извършиха се положителни изменения в териториалната организация на общественото производство и се осъществи по-нататъшно сближаване на социално-икономическото равнище на отделните окръзи и райони.

Усъвършенствуваха се социалистическите обществени отношения и социалната структура на обществото. Повиши се ролята на работническата класа, укрепна още повече идейно-политическото единство на народа.

Продължи да се развива социалистическата демокрация, нарасна производствената и обществената активност на народните маси.

При цялостното успешно изпълнение на шестата петилетка някои показатели на плана не бяха изпълнени докрай. Отделни министерства и ведомства, обединения и предприятия не отделяха необходимото внимание за повишаване производителността на труда, за намаляване на материалните разходи и за подобряване качеството на продукцията. Допуснато бе значително разширяване фронта на строителството. Не се въведоха в срок някои важни обекти. На лице е известно изоставане в жилищното строителство и в комунално-битовото обслужване на населението. През отделни периоди имаше слабости по снабдяването на населението с някои хранителни и хранителни стоки.

Допускаха се недостатъци в планирането, материално-техническото снабдяване и финансирането. На редица места се проявяваше тясна ведомственост и местнически подход при решаване на задачите.

Партията своевременно разкриваше тези недостатъци, насочваше и мобилизираще комунистите и тру-

дещите се за тяхното преодоляване. Затова главно-то, което ~~характеризира~~ нашето развитие, са успехите в изпълнението на шестата петилетка, в издигането на жизненото равнище на народа.

Постигнатите внушителни успехи през шестата петилетка във всички области на живота и разгърнатата творческа дейност на партията за разработване на стратегическите проблеми на развитието на страната през седмата петилетка и до 1990 г. създават здрава основа за още по-голяма мащабност при решаване на задачите за изграждане на зряло социалистическо общество в Народна република България.

II. ОСНОВНИ ЗАДАЧИ НА ОБЩЕСТВЕНО-ИКОНОМИЧЕСКОТО РАЗВИТИЕ НА НАРОДНА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ПРЕЗ ПЕРИОДА 1976—1980 ГОДИНА

Седмата петилетка ще бъде важен етап в изграждането на развитото социалистическо общество в НР България. Това ще бъде период на по-нататъшно бързо развитие на производителните сили, усъвършенстване структурата на икономиката, ускорена интензификация във всички сфери и дейности на обществения живот, по-пълно използване на резервите в народното стопанство, усъвършенстване на обществените отношения и управлението, по-нататъшно утвърждаване на социалистическия начин на живот и многостранно развитие на личността. Непрекъснато ще укрепва отбранителната способност на страната. Последователно ще се осъществява всестранното сближаване на НР България със СССР, ще се задълбочава нейното участие в социалистическата икономическа интеграция.

Единадесетият конгрес определя като **главна социално-икономическа задача** на седмата петилетка: неотклонно да се осъществява линията на партията за

по-пълно задоволяване на материалните и духовните потребности на народа, като се осигурява динамично и пропорционално развитие на народното стопанство, бързо се повишава производителността на труда, ефективността и качеството по пътя на модернизацията, реконструкцията, концентрацията и ускореното внедряване на научно-техническите постижения и като се издига социалистическата съзнателност на трудещите се и се утвърждава социалистическият начин на живот. Тази задача се осъществява в условията на задълбочаващата се социалистическа интеграция.

За изпълнението на главната задача е необходимо:

ПЪРВО: Да се осигурят високи и устойчиви темпове на икономически растеж. Бързо да се развият перспективните отрасли, да се увеличава производството на промишлена и селскостопанска продукция и да се разширява сферата за обслужване на населението.

Динамичното развитие на народното стопанство да се осъществява върху основата на най-пълното натоварване на производствените мощности, концентрацията и специализацията, модернизацията, реконструкцията и разширението на действащите предприятия и изграждането на нови, крупни и високоефективни мощности. Да се провежда линия на най-пълно и икономично използване на суровините, материалите, енергията, трудовете и финансовите ресурси на страната.

Да се усъвършенствуват отрасловата, вътрешноотрасловата и териториалната структура на народното стопанство. Да продължи развитието на промишлеността с изпреварващи темпове. Най-бързо да се развият отраслите, които създават условия и възможности за нарастване на общественото производство и са главни носители на техническия прогрес, на обновлението на продукцията и повишаване нейното качество. Преднина да се дава на производствата, които изискват относително по-малко суровини, материали, енергия, труд и капитални вложения.

Ръководна линия в усъвършенствването на отрасловата и вътрешноотрасловата структура да бъ-

де формирането на оптимални мощности, работещи на основата на комплекси от стандарти, унификация и типизация и в съответствие с изискванията за производство на възли, детайли, полуфабрикати и крайна продукция чрез повъзловата, подетайлната и технологическата специализация в мащабите на цялото народно стопанство. На тази основа да се постигнат оптимално ешелониране, последователна обвързаност и взаимна осигуреност на производствата.

Особени грижи да се полагат за по-нататъшно усъвършенствуване на системата от пропорции в народното стопанство. С неотслабващо внимание да се регулира съотношението между натрупването и потреблението като основна пропорция на развитието на страната. През петилетката дялът на фонда за натрупване от използвания национален доход да възлезе на около 28 на сто, а на фонда за потребление — около 72 на сто.

Да се полагат по-големи усилия за подобряване на съотношението между покупателните фондове на населението и фондовете от стоки и обема на услугите, като се осигурява изпреварващ растеж на фондовете от стоки и услугите.

На основата на бързото и ефективно развитие на отраслите и всеотрапната интензификация на производството националният доход на страната да нарасне през петилетката с 45—50 на сто.

ВТОРО: Да се осъществява система от мероприятия за по-нататъшно повишаване жизненото равнище на народа. По-пълно да се задоволяват потребностите от материални блага и услуги, да се издига духовното равнище на народа и да се усъвършенствува жизнената среда.

През петилетката да се осигури нарастване на реалните доходи на населението с 20—25 на сто, а обществените фондове за потребление да се увеличат с 35—40 на сто.

Развитието и усъвършенствуването на производството и общественото обслужване все повече да се съобразяват с нарастването, изменението и обогатяването на потребностите на народа. Да се усъвършенствува структурата на стоковите фондове и ус-

лугите за по-пълното задоволяване на покупателната способност на населението.

Да се повишава стимулиращата функция на заплащането според количеството и качеството на труда, като се засили ролята на основното трудово възнаграждение, което да се свързва все по-непосредствено с личния принос и приноса на трудовия колектив в развитието на производството и в повишаване на неговата ефективност.

Решително да се повишават образованието и квалификацията на трудещите се, което да намира израз в повишаване качеството на извършваните работи и дейности.

Още по-голямо внимание да се отделя за развитието на културата и изкуството, за повишаване въздействащата сила на марксистко-ленинската идеология, за духовното израстване на новия човек, на целия народ.

Да се провеждат системни мероприятия за по-нататъшно издигане ролята на жените в управлението на производството, културния и обществения живот. По-големи грижи да се отделят за децата и старите хора.

Специални мерки да се провеждат за подобряване на жизнената среда. По-нататък да се усъвършенствува социалната среда в трудовите колективи и другите социални групи. Особено активни мероприятия да се провеждат за подобряване на условията на труда. Да се увеличават грижите за обзавеждане и естетизиране на жилищата. Да се влагат повече усилия и да се предявяват по-големи изисквания към благоустрояването и архитектурното оформление на селищата. Голямо внимание да се отделя на опазването, възстановяването и облагородяването на природата.

Повишаването на жизненото равнище да се третира не само като социален въпрос, но и като важен фактор за нарастване на производителността на труда и на икономическата ефективност.

ТРЕТО: Да се повиши ефективността, да се установи още по-строг режим на икономии като стратегическо направление за осигуряване динамично раз-

витие на икономиката и повишаване жизненото равнище на народа.

Главното внимание да се съсредоточи върху нарастването на производителността на труда като ключов проблем на икономическия растеж. Прирастът на националния доход през петилетката да се постигне главно чрез нарастване производителността на труда. Промислеността, селското стопанство и строителството да се развиват изцяло по интензивен път.

Като правило прирастът на продукцията в действащите предприятия да се постига при същия или намален брой на заетите лица.

Да се подобри използването на трудовите ресурси. Системно да се усъвършенствува научната организация на труда във всички сфери и дейности. Особено внимание да се обръща на подобряване нормирането на труда. Да се провеждат мероприятия за по-пълното използване на фонда на работното време. Специално внимание да се отделя на вътрешно-сменното работно време, като коефициентът на използването му през петилетката се повиши с не по-малко от 10 на сто.

Да се провеждат мероприятия за системно и решително повишаване на професионалната квалификация и образователното равнище на кадрите и за повишаване културата на труда. Подготовката, квалификацията и преквалификацията на кадрите, приучването на младото поколение към труд, създаването на трудови навици и социалистическо отношение към труда да се счита като стратегическа дейност.

Да се укрепва трудовата и технологическата дисциплина. Да се вземат ефикасни мерки за строго спазване на технологическия режим и стандартите, за спазване разходните норми на суровини, материали, енергия, на трудовите норми, да се повишават точността, прецизността и акуратността в работата.

Да се усъвършенствува разпределението на трудовите ресурси по отрасли, сфери и дейности. Да се намалява административният персонал и да се провеждат решителни мерки за ограничаване текучеството на кадрите.

Да се използват още по-пълно стимулите за привличане в сферата на производството и услугите на пенсионери, учащи се и домакини.

Да се осъществи комплекс от мероприятия за най-пълно използване на основните производствени фондове по мощност и по време и за повишаване фондоотдаването. Да се преминава на широк фронт към 6—7-дневно използване на основните машини и съоръжения в условията на петдневна работна седмица и да се въвежда дву- и трисменен режим на работа в предприятията с прекъсваем производствен процес. Да се повиши степента на използване на транспортните средства, на строителната и селскостопанската техника.

Главен път за развитие и интензификация на основните производствени фондове през петилетката да бъде тяхната модернизация, реконструкция и разширение на най-съвременно техническо и технологическо равнище. При модернизацията и реконструкцията да се осигурява на широка основа концентрация и специализация на производството, прогресивни изменения на производствените връзки в мащабите на цялото народно стопанство, задълбочаване на унификацията, стандартизацията и типизацията, създаването на оптимални мощности, които да задоволяват потребностите на цялата икономика.

За ускоряване на модернизацията и реконструкцията монтажните и пусково-наладъчните работи да се извършват съвместно от монтажните организации и колективите на предприятията, които се модернизират и реконструират.

Средствата за капитални вложения да се концентрират с оглед да се осигури пропорционалност в производствените мощности и ускореното развитие на високоэффективни и конкурентноспособни производства.

През петилетката за модернизация, реконструкция и разширение да се използват около 70 на сто от капиталните вложения за материалното производство. Делът на машините и съоръженията в новоизгражданите обекти да достигне не по-малко от 55 на сто от тяхната стойност.

Към изграждане на нови мощности да се преминава само в случаите, когато увеличението на производството не може да се постигне чрез модернизация, реконструкция или разширение на действащите предприятия. Значително да се съкратят сроковете за изграждане на производствените мощности и за достигане на проектните технико-икономически показатели.

Повсеместно да се провежда линия на **най-икономично използване на суровините, материалите и енергията чрез внедряване на прогресивни проектно-конструкторски решения, на нови и принципно нови технологии**, като се съблюдават изискванията за опазване на окръжаващата среда. Все по-комплексно и дълбочинно да се преработват суровините и материалите. Да се намалява материалоемкостта при запазване и подобряване на показателите за сигурност и качество на продукцията. Особено внимание да се обръща за най-пълно използване на местните суровини и материали. Решително да се подобри събирането, съхраняването и комплексното оползотворяване на вторичните суровини в народното стопанство.

Да се ускори обръщаемостта на оборотните фондове с около 10 дни и да не се допуска създаването на свръхнормативни запаси от суровини, материали и готова продукция.

На основата на по-доброто използване на трудовите ресурси, производствените фондове и материалните ценности, на режим на икономии през петилетката себестойността на продукцията да се намали с 10—12 на сто.

ЧЕТВЪРТО: Да се ускори научният и техническият прогрес в материалното производство и във всички области на обществения живот като решаващо условие за постигане икономия на суровини, материали и енергия, икономия на жив труд, повишаване на обществената производителност на труда, снижаване себестойността и подобряване качеството на продукцията, за общо повишаване ефективността на цялата икономика.

Да се провежда линия на органическо съединява-

не на научно-техническата революция с предимствата на социализма и да се засилят връзките на науката с производството и на производството с науката. Да се развият фундаменталните и научно-приложните изследвания и бързо да се внедряват научно-техническите постижения в народното стопанство. Да се повиши ефективността на научните и научно-приложните изследвания, на развойните и внедрителските дейности. Да се увеличава делът на успешно завършващите научни изследвания във форма, най-подходяща за използване и особено за практическо приложение.

Все по-широко да се използват най-прогресивните чуждестранни научно-приложни и технически решения. Да се разгърне всенародно движение за внедряване на съветския научно-технически опит.

Да се провежда единна техническа политика във всички отрасли на народното стопанство, насочена към техническото превъоръжаване на производството, внедряване на прогресивна техника и технологии, които осигуряват висока производителност на труда и качество на продукцията, увеличение на фондоотдаването, икономия на материални ресурси, рационално използване на природните богатства, подобряване условията на труда и опазване на природната среда. Да се проектират и внедряват машини, системи от машини и технологии за интензификация на производствените процеси чрез комплексна автоматизация и кибернетизация, внедряване на непрекъснати и безотпадъчни технологии.

Решително да се издигне **технико-икономическото равнище и качеството на продукцията**. Цялостно да се обхващат всички елементи, средства и условия, които формират качеството. Широко да се разгърне работата по създаването на перспективни комплекси от стандарти, които да обвързват взаимно показателите и изискванията за качеството, като се започне от суровините и материалите и се стигне до готовите изделия. Комплексно да се стандартизират цели системи от машини, съоръжения, уреди и др. Най-строго да се спазват технологическите предписания, да се засили въздействието на системата по контрола на качеството, като ударението се постави върху преваи-

тивността. Соевременно да се спира производството на морално остарели, демодирани и лошокачествени изделия.

Да се развива и поощрява движението на рационализаторите и изобретателите и на техническото и научното творчество на младежта.

Да се осигурява комплексно планиране, финансиране и стимулиране на научно-техническия прогрес.

ПЕТО: Да се разширява и задълбочава участието на страната в социалистическата икономическа интеграция като важна предпоставка за ускоряване на икономическия растеж и повишаване ефективността на общественото производство.

Всестранното сближаване на НР България със СССР е стратегическо направление в общественоекономическото ни развитие, в осъществяване въжделенията на нашия народ.

Да се осъществява по-нататъшно развитие на всички форми за участие на страната в социалистическата икономическа интеграция. Да се търсят и прилагат подходящи форми за разширяване участието ни в съвместни мероприятия на социалистическите страни — членки на СИБ, по осигуряване на важни суровини и материали, по специализацията и кооперирането на производството, при съвместното изготвяне на крайни изделия и преди всичко на комплектни обекти.

Особено внимание да се отделя на разработката и практическото внедряване на интеграционните мероприятия в областта на производството и взаимния обмен на стоки за широко потребление.

Да се полагат усилия за по-нататъшно разширяване и задълбочаване на участието на страната в интеграционните мероприятия в областта на науката и техническия прогрес, при стандартизацията и унификацията на изделията.

Да се развива и задълбочава сътрудничеството със СССР и другите братски социалистически страни в идеологията, културата, изкуството и другите области на обществения живот.

В съответствие с принципите на мирното съвмест-

но съществуване на държавите с различни социални системи и настъпилото разведряване в международната обстановка да се развият външноикономическите връзки с несоциалистическите страни.

ШЕСТО: Да се усъвършенствува териториалното разположение на производителните сили.

Основен критерий при териториалното разположение на общественото производство да бъде повишаването на ефективността. Успоредно с това да се отделя нарастващо внимание за решаването на социалните проблеми в териториален аспект.

Разположението на производителните сили да се съобразява с намиращите се в териториалните единици ресурси от работна сила, фондове, водни източници, специфични суровини и материали, инфраструктура, с екологическите изисквания и т. н.

Особено внимание да се отделя на териториалното изграждане на единната система за комплексно обществено обслужване, като се осигурява хармонично съчетание на концентрацията и специализацията на дейностите.

Да не се допуска прекомерно и неоправдано нарастване на едни населени места за сметка на други. Да се спазват на всички равнища на управление нормативите за развитие на населените места.

СЕДМО: Да се усъвършенствува и повиши научното равнище на социалното управление.

Последователно да се прилагат програмно-целевият и комплексен подход и кибернетизацията в социалното управление.

Да се усъвършенствува механизмът на планиране и стимулиране с оглед решително ускоряване внедряването на научно-техническите постижения, да се създаде надпревара в предприятията за прилагане на нововъведенията. Да се засилва ролята на централизираното планиране. Вниманието да се концентрира върху осъществяване стратегията на партията за обществено-икономическото развитие на страната. Да се подобрява балансовата обвързка на плана. Да се осигуряват необходимите държавни резерви.

Да се усъвършенствува планирането по комплекси, окръжни народни съвети, стопански организации

и предприятия, да се издигат ролята на договорите и отговорността за тяхното изпълнение.

На всички равнища на управление правилно да се съчетава отрасловият с териториалния разрез на плана. Да се усъвършенствува системата от прогресивни и динамични нормативи. Все по-широко в плановата работа да се използват прогнози и комплексни програми. Да се засилва стабилността на петгодишния план и да се усъвършенствува взаимната му връзка с годишните и дългосрочните планове. Да се усъвършенствува методологията на планиране, все по-широко да се прилагат съвременни методи и електронноизчислителна техника.

Да се развива **насрещното планиране** като форма на пряко и активно участие на трудещите се в управлението за разкриване на допълнителни резерви, за нарастване на обществената производителност на труда и за по-нататъшно повишаване на жизненото равнище.

Да се развива и усъвършенствува **общодържавната система за материално-техническо снабдяване**. Главното внимание да се насочи към подобряване на връзките между стопанските организации, към повишаване ритмичността на снабдяването. Да се развива магазинният начин на снабдяване по каталози. Да се ускори внедряването на автоматизираната система за управление.

По-нататъшното подобряване на **организационната структура на народното стопанство** да се осъществи върху основата на концентрацията и специализацията, като се осигурява оптимално ешелониране по хоризонтална и вертикална линия на връзките с оглед постигане на най-висок ефект в производството и управлението.

Стопанските комплекси и отрасловите стопански системи все повече да се превръщат в основна структурна единица на народното стопанство. Да се засили отговорността на стопанските министерства за изпълнение на плановите задачи, за правилното провеждане на държавната политика в съответните отрасли и дейности. Да се внедрява двузвенна и тризвенна система на управление и да се рационализират

вътрешните връзки и взаимоотношения. Все по-широко да се въвеждат автоматизирани системи на управление.

Изпълнителните комитети на окръжните народни съвети още повече да се превръщат в органи за координация и оперативно управление на цялостното обществено-икономическо развитие на територията на съответните окръзи. Под ръководството на окръжните народни съвети постепенно да преминат всички дейности, свързани с комплексното обществено обслужване на населението. Да се разширят правата на общинските народни съвети върху тези дейности. Да не се допуска съществуването на паралелно действащи контролни органи в центъра и в окръзите.

Да се усъвършенствува използването на икономическите лостове в управлението на народното стопанство. Националните стопански комплекси и отрасловите стопански системи да работят на пълна стопанска сметка.

Да се засили стимулиращата роля на основната работна заплата.

Формирането на фондовете и системата на премиране да се поставят в зависимост от приноса на трудовите колективи за изпълнението на плановете задачи.

Да се укрепи стопанската сметка, да се засили регулиращото въздействие на финансите и кредита в инвестиционния процес и икономическата дейност за мобилизиране резервите в народното стопанство, за снижаване себестойността на продукцията и увеличаване натрупванията в комплексите и в бюджета на държавата.

Да се усъвършенствува системата на фабрично-заводските цени и тарифите в съответствие с измененията на обществено необходимите разходи и качеството на стоките и услугите. Да се повишава ролята на цените за стимулиране на производството, техническия прогрес и качеството.

Да се засили ролята на социалистическото съревнование и на духовните стимули за разкриване и използване на резервите и за повишаване на ефективността и качеството на продукцията.

III. РАЗВИТИЕ НА ОСНОВНИТЕ ОТРАСЛИ НА МАТЕРИАЛНОТО ПРОИЗВОДСТВО

През седмата петилетка да се осигурят високи темпове в изграждането на материално-техническата база на социализма. Развитието на народното стопанство по-непосредствено да се подчини на задачата за повишаване на материалното и духовното благосъстояние на народа, на задачата за многостранното развитие на личността.

Главното направление в развитието на отраслите на материалното производство да бъде пълното мобилизиране и използване на всички фактори за бърз растеж, за непрекъснато повишаване ефективността на производството и осигуряване на висококачествена продукция. Особено внимание да се обръща на ускоряването на научно-техническия прогрес, на разгръщането на модернизацията и реконструкцията, за достигане висока производителност на труда.

A. ПРОМИШЛЕНОСТ

Да се засилва революционизиращата роля на промишлеността и по-специално тежката промишленост при изграждане на материално-техническата база и усъвършенствуване на структурата на народното стопанство.

Основната задача на промишлеността през петилетката е по-пълното удовлетворяване потребностите на народното стопанство и на населението с висококачествена продукция, техническото и технологическото превъоръжаване на всички отрасли и дейности и широкото участие на НР България в международната социалистическа интеграция.

За целта:

— Производството на промишлена продукция през петилетката да се увеличи с около 55 на сто. С предимство да нараства продукцията на тежката промишленост. Едновременно с това да се осъществява бърз растеж и на отраслите, произвеждащи стоки за

народно потребление, като се провежда линия на сближаване темповете на развитие на отраслите от група „А“ и група „Б“.

— Да се усъвършенствува структурата на промишлеността, като в общия обем на произвежданата продукция се увеличи дялът на машиностроенето, електрониката, металургията, химическата промишленост, електроенергетиката.

— Да продължи концентрацията, комбинирането, специализацията и кооперирането на производството, внедряването на прогресивни технологии, усъвършенствването на организацията на труда и производството.

— Производствените връзки между отраслите на промишлеността и с другите народностопански отрасли да се осъществяват при най-пълно използване възможностите на интеграцията с други страни върху основата на по-голяма степен на международна специализация и коопериране, на стандартизация и унификация на произвежданата продукция.

— Интензификацията да бъде основен път на развитие на промишлеността. Производителността на труда в отрасъла през петилетката да се повиши с не по-малко от 50 на сто, а материалоемкостта на продукцията да се намали с около 7 на сто. На широк фронт да се обновяват промишлените изделия, да се разнообразява асортиментът и решително да се подобрява качеството. Относителният дял на продукцията с оценка „К“ и „I“ да достигне през 1980 г. не по-малко от 50 на сто от обема на цялата стокова продукция.

Развитието на отраслите на промишлеността да се осъществява в следните основни направления:

1. Машиностроене

Да продължи линията на утвърждаване водещата роля на машиностроенето в икономиката на страната. Обемът на машиностроителната продукция през 1980 г. да нарасне около 2 пъти в сравнение с 1975 г. С предимство да се развиват подотраслите и производства

та, които имат решаващо значение за техническото превъоръжаване на народното стопанство и по които страната се специализира. Преимущество да се дава на производството на системи от машини, технологични линии и комплектни обекти.

Да се издигне на качествено нов етап специализацията и концентрацията на производството, като се осигури пропорционално развитие на заготовителните, комплектуващите и монтажните мощности. Да се осигури производството на необходимите резервни части за нуждите на ремонта и износа.

Да се ускорява научно-техническият прогрес, да се внедряват най-съвременни технологии. Широко приложение да намерят химичните, термичните и други съвременни методи за обработка. Особено внимание да се обърне на качеството на машините и обновяване на номенклатурата на изделията. Специални грижи да се отделят за усвояване на изделия за работа при високи и ниски температури, тропически условия, във взривобезопасно изпълнение и др.

Развитието на електрониката да се осъществява с високи темпове за по-пълно задоволяване потребностите на страната с електронноизчислителна, организационна и съобщителна техника и средства за автоматизация, за по-широко и ефективно участие в международната социалистическа интеграция.

Производството на електронноизчислителна и организационна техника в 1980 г. да се увеличи около 2 пъти спрямо 1975 година. Да се осигури достигането и поддържането на високо техническо равнище на произвежданите изделия чрез ефективно използване на научноизследователския и развойния потенциал на страната и разширяване на специализацията и кооперирането със СССР и другите страни.

Особено внимание да се отделя на производството на специализирани системи от изчислителни машини и устройства за изграждане на изчислителни центрове с подготвени унифицирани и стандартни програми. Да се разшири производството на запомнящи устройства с високи технико-икономически показатели при използването и на нови носители на информация. С ускорени темпове да се развива производство-

то на мини- и микрокомпютърни системи и технически средства за обработване и предаване на информация и за автоматизация на производството и управлението.

В съобщителната техника да се усвои производството на съвременни автоматични телефонни централи, многоканални радиорелейни станции, уплътнителни системи и други. Производството на съобщителни средства през 1980 г. да нарасне около 2,5 пъти в сравнение с 1975 г., като се увеличава дялът на комплектните обекти и съоръженията.

Широко развитие да получи производството на градивни електронни елементи и на тяхна основа да продължи с ускорени темпове производството на техника за електронизация на народното стопанство и бита. Да се внедрят нови технологии за производство на интегрални схеми, висококачествени градивни елементи и свръхчисти материали за тях. Производството на градивни елементи в 1980 г. да се увеличи най-малко 2 пъти спрямо 1975 г., като се повиши качеството и рязко се подобри надеждността им.

Да продължи бързото развитие на средствата за автоматизация. Да се премине решително от производството на отделни уреди към производството на комплекти от технически средства на базата на микроелектрониката, позволяващи изграждането на автоматизирани системи за управление на технологически процеси, агрегати и линии. Производството на средства за автоматизация през 1980 г. да нарасне над 2 пъти спрямо 1975 година.

Ускорено да се развие производството на **тежко инвестиционно оборудване** за нуждите на енергетиката, химическата, циментовата, металургичната, леярската, керамичната, миннодобивната, леката, хранително-вкусовата промишленост и др. Да се разшири производството на пречиствателна, климатична и хладилна техника. През 1980 г. производството на тежкото машиностроене да се увеличи около 3 пъти в сравнение с 1975 година. Производството на тежко инвестиционно оборудване да се развива чрез коопериране със СССР и другите социалистически страни.

Решително да се повиши участието на тежкото машиностроене в модернизацията и реконструкцията на съществуващите и в изграждането на нови обекти в страната.

Да се осигури по-нататъшно ускорено развитие на **транспортното машиностроене** и да се усъвършенствува неговата структура. През 1980 г. неговата продукция да нарасне около 2 пъти в сравнение с 1975 година. На основата на получената специализация и кооперирането със страните — членки на СИВ, да се увеличи през 1980 г. производството на електрокари и мотокари с около 40 на сто спрямо 1975 г., на автобуси — около 3 пъти, на трактори — около 2,5 пъти.

Специални грижи да се отделят за усвояване и бързо развитие на производството на тежкотоварни автомобили, голямотонажни саморазтоварващи се ремаркета, автомобилни надстройки, трактори с повишена мощност, строителни и строително-пътни машини, сменни приспособления за електро- и мотокари.

Да се развие с висок темп производството на средства и системи за комплексна механизация и автоматизация на товарно-разтоварните работи, вътрешнозаводският транспорт и складовите стопанства. Да получи бързо развитие производството на голямотонажни контейнери и различни видове съоръжения за палетизиране на товара за задоволяване нуждите на страната.

Да се осигури намаляване разхода на олово в производството на акумулаторни батерии и да се подобри качеството им.

Развитието на **корабостроенето** да се подчини на задачата за осигуряване на материалната база на нашия воден транспорт и за ефективен износ въз основа на специализацията и кооперирането със СССР и другите социалистически страни. Главно направление в специализацията да бъде строителството на сухотоварни кораби, контейнеровози, танкери за нефтопродукти, тласкаеми речни и морски състави и други съвременни видове кораби. През 1980 г. производството на кораби и корабно оборудване да се увеличи с около 1,8 пъти в сравнение с 1975 година.

При строителството на кораби да се използват най-прогресивни технологии, да се въвежда в максимална степен поточност, механизация и автоматизация на производствените процеси, унификация и стандартизация на повтарящите се корабостроителни елементи и други.

Да се завърши изграждането на техническата база на корабостроенето и да се модернизират съществуващите докови камери и заводите за корабно оборудване.

На основата на предметно-технологичната специализация, стандартизация и унификация ускорено да се развива и усъвършенствува **металообработването** като тил на цялото машиностроене. Значително да се увеличи производството и да се подобри качеството на отливките и изковките, металокерамичните детайли, гравивните елементи, зъбните козела, осите, валопете и други и да се осигури пълно задоволяване нуждите на монтажните заводи, на ремонта и сервиза. Особено внимание да се обърне на производството на хидравлични, пневматични и други комплектуващи възли и елементи.

Да се извърши концентрация и специализация в металолеенето и да се внедряват прогресивни технологии — точно леене, леене под налягане и с противоналягане, прахова металургия и други, и да се използват нови високоефективни материали. На тази база да се създадат условия за пълно и качествено задоволяване потребностите на страната от отливки.

Производството на **металообработващи машини** в 1980 г. да нарасне около 2 пъти в сравнение с 1975 г., като значително се увеличи дялът на агрегатните и специалните високопроизводителни машини, машини с програмно и цифрово-програмно управление, многооперационни машини, автоматични линии, системи от машини, управлявани с електронно-изчислителна техника и комплектно оборудване за автоматизирани участъци и цехове. Да се внедрят машини, осигуряващи прилагането на нови технологични принципи за обработка на металите.

Инструменталното производство да нарасне в 1980 г. около 2 пъти в сравнение с 1975 година. Да се

увеличи производството на режещи инструменти, осигуряващи високи скорости и точност на обработка, на измерителни инструменти и уреди, на монтажни инструменти, на унифицирана, типизирана и специална технологическа екипировка, с хидравлични, пневматични и други устройства.

Електротехническата промишленост все по-пълно да задоволява потребностите на страната чрез собствено производство и обмен на специализирана продукция с други страни. Да се обърне особено внимание върху внедряването на съвременни технологии и обновяване на електротехническата продукция, миниатюризация на изделията и икономия на цветни метали.

Бързо да се разшири производството на комплектно електроенергетично оборудване, електродвигатели, апаратура за ниско и високо напрежение, осветителна техника, електроинсталационни изделия.

Да се развива с бързи темпове производството на електроинструменти за машиностроенето, строителството и за битови нужди.

Да се подобри качеството на изделията в кабелното производство, да се увеличи решително обемът на силовите кабели с алуминиеви жила. Да се усвоят нови съвременни видове кабели, изолирани проводници и кабелна арматура.

Производството на електротехнически изделия да нарасне в 1980 г. не по-малко от 2 пъти в сравнение с 1975 година.

Селскостопанското машиностроене да се развива върху основата на специализацията и кооперирането между страните — членки на СИВ, и да се насочи главно към по-пълно удовлетворяване нуждите на селското стопанство от съвременна високопроизводителна техника, към производството на фуражни заводи, специфични машини и съоръжения за комплектни технологични линии за тютюнопроизводството, зеленчукопроизводството, лозарството, овощарството, животновъдството.

Ускорено да нараства производството на високо-ефективни машини и съоръжения за комплексна автоматизация и програмно управление на основните

процеси в птицевъдните ферми и комбинати, за напояването и растителната защита. Да се разшири производството на прибираща техника, специфична за отделни райони на страната, и малогабаритната техника за личното стопанство. Обемът на производството на селскостопанското машиностроене в 1980 г. да се увеличи над 2 пъти в сравнение с 1975 година.

Да се увеличи производството на **битова техника**, като се насочи към задоволяване на вътрешните потребности и към бързо увеличаване на взаимния обмен със Съветския съюз и другите социалистически страни.

Да се осъществи цялостна модернизация, реконструкция и концентрация на съществуващото производство на битови електроуреди, като се обнови производцията и се усвои производството на висококачествена хладилна техника, радио-телевизионна апаратура и метални изделия. Да се премине към едросерийно производство на херметични и полухерметични компресори и агрегати. Производството на битови машини да се увеличи през 1980 г. най-малко 2,2 пъти в сравнение с 1975 година.

Да се увеличи производството на **медицинска техника**, главно на апаратура за масови профилактични изследвания.

2. Енергетика и суровинна база

Поддържането на високи и устойчиви темпове в хармоничното развитие на народното стопанство изисква и в следващите години с високи темпове да се развива енергийната и суровинната база на страната.

Развитието на **енергетиката** да продължи с ускорени темпове, като се дава предимство на атомната електроенергетика. Особени грижи да се полагат за икономия на енергоносители и използването на вторичните енергоресурси в промишлеността.

Да се увеличи добивът на местни първични енергоносители, като се използват по-пълно запасите от въглища, нефт и газ. Добивът на въглища през 1980 г. да достигне около 38 млн. тона. Още по-ефективно и

комплексно да се използват водните ресурси в енергетиката, селското стопанство и другите потребители.

Производството на електроенергия през 1980 г. да достигне около 38 млрд. киловатчаса, а дялът на електроенергията от атомните електроцентрали да бъде около 20 на сто. Да се увеличи общата мощност на електроцентралите с около 3000 мвг., като се осигурят необходимите резервни мощности. Да се извърши модернизация и реконструкция на електроенергийните мощности, на електропреносните и разпределителните съоръжения. Да се спазват строго нормативните срокове за капиталните и текущите ремонти на електросъоръженията. Да се осигури по-широкото участие на нашата страна в общата енергийна система на страните — членки на СИВ.

Да продължи развитието на централизираното топлоснабдяване за промишлени и комунално-битови нужди и да се ускори автоматизацията на централизираните топлозахранващи и топлофикационни системи и инсталации.

Научноизследователската и развойната дейност в областта на енергетиката да съсредоточат своите усилия за решаване на следните проблеми: оптимизиране структурата на топливно-енергийния баланс и рационално използване на местните енергийни ресурси; да се проучи въпросът за оползотворяването на горния слой въглища в комплекса „Марица—изток“; усвояване на нови енергоресурси и енергийни източници; повишаване техническото равнище и експлоатационните условия на електрспроизводствените мощности, на преносните и разпределителните мрежи; усъвършенстване на технологическите процеси и техническите средства за ефективно използване на енергията в материалното производство, комуналното обслужване и бита; оптимално използване на нощната енергия чрез осигуряване на съответни потребители; усъвършенстване на съществуващите и създаване на нови методи, технологии и средства за добив и преработка на въглищата и ефективно използване на глините от откритите рудници и отпадъците при изгарянето на въглищата.

И занапред бързо да се развива черната металур-

гия в съответствие със световните тенденции на производството, върху основата на специализацията, кооперирането и интеграцията в рамките на СИБ.

Да се осигури през 1980 г. производството на около 3,5 млн. тона стомана и на 3,7—4 млн. тона валцувани черни метали. За целта до 1980 г. да се извърши модернизация и реконструкция на МК „Кремиковци“ и МК „Ленин“, с което да се постигне оптимален обем, висока производителност и ефективност на производството.

Да се усъвършенствува асортиментът и да се увеличи делът на висококачествените марки стомани и изделия, като се усвои производството на тръби с голям диаметър за магистрални газопроводи, стоманени телове, въжета и други. С изпреварващи темпове да се развива производството на високоефективни видове металопродукция — студено валцувана ламарина, ламарина с покрития, огънати профили, прокат от конструкционни и легирани марки стомана, включително прокат с термична обработка, електротехническа ламарина на рула с намалени електромагнитни загуби и др.

Да се усвоят нови и да се подобрят съществуващите технологии и технически средства в коксохимическото, агломерационното, доменното, стоманодобивното и прокатното производство.

Да се реши проблемът за комплексно използване на кремиковската руда, като към края на петилетката се създадат условия за оползотворяване на всички ценни компоненти.

Да се подобри подготовката и качеството на желязосъдържащите суровини и полуфабрикати. Да се интензифицират металургичните процеси чрез широко използване на кислород, природен газ, усъвършенстване на технологиите, дооборудване на мощностите със съвременни технически средства за извънпещна обработка на стоманата, термична и термомеханична обработка на проката, тръбите и изделията и др. Да се начали решително разходът на стомана за единица прокат.

През седмата петилетка да се извърши подготовката и да започне изграждането на трета металургична

база с най-съвременна технология и с висока ефективност на производството.

Да продължи с неотслабващи темпове развитието на **цветната металургия**. Производството на електролитна мед да се увеличи около 1,5 пъти. Ускорено да се изгражда МОК „Елаците“, да се разшири и модернизира МДК „Г. Дамянов“ и да се извърши подготовка за строителство на МОК „Асарел“. С бързи темпове да се усвоява Ерморечният район за осигуряване на суровини за оловно-цинковото производство.

Да се реконструират и модернизират съществуващите добивни и металургични мощности. Да се внедрят нови технологии, които да осигурят максимално извличане на основните и съпътстващите метали и сярата, както и производството на висококачествени чисти и свръхчисти благородни и редки метали.

Да се усвоят технологии за производство на нови полупроводникови съединения и материали. Да се развие праховата металургия и производството на висококачествен малотонажен прокат, на твърди и свръхтвърди метали. Използването на серните газове да се увеличи над 1,5 пъти.

Производството на алуминиев прокат да нарасне над 6 пъти.

Химическата промишленост да се развива с изпреварващи темпове, като се осигурява разширяване на химизацията и повишаване ефективността на производството във всички отрасли на народното стопанство и задоволяване потребностите на бита. Продукцията на химическата промишленост да нарасне в 1980 г. около 1,8 пъти в сравнение с 1975 г. Да се усъвършенствува структурата на производството и да се намаляват разходите на енергия, суровини и труд на единица продукция.

Най-рационално да се използва нефтът чрез дълбочинна преработка. Максимално да се насочват нефтопродуктите и природният газ за производство на ценни, висококачествени продукти. Да се подобри качеството на бензините и моторните масла в съответствие с изискванията на автомобилния парк и опазването на окръжаващата среда.

Да се внедряват нови технологии и да се интензифицират процесите в основната химия. Да продължи модернизацията на мощностите за производство на висококачествени химически торове за по-пълно задоволяване потребностите на страната. Да се осигури разширяване на производството на продължително действащи и сложни минерални торове. Да се осъществява комплексно използване на суровините и да се оползотворяват отпадъците.

Производството на съвременни и перспективни полимерни материали във всичките му разновидности да се счита за главна задача в развитието на химическата промишленост. До края на петилетката в основни линии да завърши изграждането на комплекса за пластмаси. През 1980 г. производството на пластмаси, синтетични смоли и лепила да достигне около 400 хил. тона.

Ускорено да се развива производството на висококачествени синтетични влакна за създаване на съвременна суровинна база на леката промишленост, както и производството на химически и стъквени влакна за технически цели. В края на петилетката да се произведат 110—115 хил. тона химически влакна и коприни.

Да се изградят нови мощности за синтетичен каучук и латекси.

Главно направление в развитието на малотонажната химическа промишленост да бъде производството на пластификатори, синтетични багрила, препарати за битови нужди, химически средства за растителна защита, полупродукти за лакобояджийската промишленост и други.

Микробиологичната промишленост да съдейства за решаването на белтъчния проблем в животновъдството — производство на дрожди и аминокиселини, на ензимни препарати, микробиологични средства за растителна защита, ветеринарномедицински препарати и други.

Развитието на химико-фармацевтичната промишленост да се насочи към производството на ефикасни синтетични, фитохимични и други лекарствени препа-

рати при максимално използване на нашите билки и на класически и новосъздавани субстанции.

Целулозно-хартиена промишленост. Да се създадат условия за преминаване към производство на специални и висококачествени видове хартия. Да се усъвършенствуват технологиите за производството на целулоза, хартия и картони от местни ресурси. Общото производство на хартии през 1980 г. да достигне 370—400 хил. тона.

Максимално да се използват хартиените отпадъци, като относителният им дял в изходната суровина достигне през 1980 г. около 40 на сто и да се осигурят съвременни технологии за първичната им обработка.

Да се положат специални грижи и да се създадат условия за по-ефективно използване на местните минерални ресурси.

Мощностите за добив и преработка на мрамор и други каменно-облицовъчни материали да се развиват в съответствие с потребностите на страната и възможностите за износ.

Да се увеличи производството на обогатен каолин и значително да нарасне делът на избеления каолин, да се разшири добивът и степента на преработка на бентонита, перлита, гипса и други.

На основата на съветския опит да се организират промишлени изпитания за преработка на нефтошистите и да се осигури комплексното им оползотворяване.

Да се извършат с помощта на Съветския съюз изследвания и промишлени изпитания за комплексно оползотворяване на българитите.

Да се проучат възможностите и да се пристъпи към изграждане на производствената база на петругията с оглед широко използване на летокаменни изделя с висока химическа и абразивна устойчивост.

Особено внимание да се отдели за увеличаването на производството на строителните материали. Производството на цимент през 1980 г. да нарасне на 8,5—9 млн. тона, главно чрез разширяване и реконструкция на съществуващите заводи и увеличаване мощността на агрегатите; да се повиши неговото ка-

чество и да се усвои производството на бързотвърдяващ се цимент.

Да се осигури изграждането на съвременно техническо равнище на мощности за стоманени строителни конструкции, като производството им през 1980 г. достигне около 200 хил. тона.

Бързо да се разширяват мощностите за добив на инертни материали и да се осигури сортиране и промишване с оглед да се повишат якостните качества на бетона. Производството на инертни материали в системата на строителния комплекс в края на периода да достигне около 40 млн. куб. метра.

Да се изградят нови мощности за производство на газобетон, твърди минераловатни изделия, леки пълнители и други ефективни материали.

Значително да се разширят **геологопроучвателните работи** за по-нататъшно увеличаване на запасите от суровини. Да се осигури ръст на проучените запаси, изпреварващ темповете на развитие на миннодобивните отрасли на промишлеността.

Да се ускори търсенето и проучването на нови и по-ефективни находища на нефт и газ, руди на цветни и благородни метали, суровини за атомната енергетика, подземни термални и минерализирани води.

Да започнат по-системни геологопроучвателни работи в Черноморската шелфова зона на НР България, като особено внимание се обърне на търсенето на нефт и газ.

Да се разшири използването на съвременни геофизични и геохимични методи, прилагането на космически и аеродистанционни средства в геоложките изследвания и да се повиши техническата съоръженост на геологопроучвателните работи.

Развитието на **дърводобивната промишленост** да се осъществява при едновременно провеждане на мероприятия за възстановяване и увеличаване продуктивността на горите.

Да се повиши механизацията на процесите в дърводобивната промишленост и да се осигури строителството на горскопътна мрежа предимно в труднодостъпните горски басейни. Модернизацията и реконструкцията на дървообработващата промишленост да

се провежда с оглед комплексното използване на дървесината и ускореното развитие на производството на дървените плочи и детайли.

3. Лека и хранително-вкусова промишленост

Производството на стоки за народно потребление да продължи да нараства с високи темпове. Особено внимание да се отдели за повишаване качеството, разширяване асортимента на стоките и удобството при тяхната продажба. Продукцията на леката промишленост през 1980 г. да нарасне с около 45 на сто в сравнение с 1975 година. Да се произведат повече, по-разнообразни и по-доброкачествени стоки в съответствие с изменящите се потребности и растящите доходи на населението. Промислените стоки да бъдат с високи потребителски качества, като постоянно да се обновяват и по-пълно да отговарят на вкусовете и предпочитанията на потребителите, на здравите тенденции в модата и пр. Наред с това да се развива производството на нужни, евтини и търсени от населението стоки.

Развитието на текстилната промишленост да се извършва предимно по пътя на модернизацията и реконструкцията. Да се осигури пропорционално развитие на предачните мощности като тил на текстилното производство. Да се увеличи използването на химическите влакна в отрасъла, като делът им в потреблението на текстилни суровини в 1980 г. да бъде над 55 на сто. През 1980 г. производството на памучни платове да достигне около 400 млн. кв. м, на вълнени — 65—67 млн. кв. м, на копринени — 55—57 млн. кв. м и на трикотажни изделия — 140—150 млн. броя.

Производството на трикотажни облекла да продължи да се развива с ускорени темпове, като се насочи към използване на местни текстилни суровини — полиакрилни преди и полиестерна коприна. Решително да се повиши качеството и да се разнообрази асортиментът на трикотажа.

Специално внимание да се обърне на производст-

вото на вълнени текстилни материали и на изделия за битово обзавеждане.

Производството на шивашката промишленост да нарасне в 1980 г. с около 50 на сто в сравнение с 1975 година. По-широко да се прилагат съвременни конструкции и технологии с оглед насочване на потребителското търсене към готови облекла. Да се изградят своевременно необходимите мощности за производство на висококачествени помощни шивашки материали и принадлежности.

Кожаро-кожухарската и обувната промишленост да се насочат към решително подобряване качеството и разширяване асортимента на изделията. Да се увеличи употребата на нови видове материали.

При производството на мебели широко да се използват нови висококачествени материали, пластмаси, изкуствени пълнители, покрития, изкуствени кожи и др. Неколкократно да се увеличи продукцията за комплексно обзавеждане на жилищни и обществени сгради.

Стъklarската и порцеланово-фаянсовата промишленост да осигури необходимия амбалаж за хранително-вкусовата промишленост и нови видове стъкла за електрониката, електротехниката, машиностроенето и други отрасли. Да се увеличи производството на плоско стъкло, домакинска стъklarия, порцеланови и фаянсови изделия с оглед по-пълно задоволяване вътрешните потребности и за износ. За тази цел да се модернизират съществуващите и да се построят нови заводи.

Специални грижи да се положат за увеличаване производството на детски и бебешки облекла, играчки и други дребни стоки.

Развитието на хранително-вкусовата промишленост най-пълно да се съчетава с производството на селскостопански суровини и с тяхното дълбочинно и комплексно използване, като продукцията през 1980 г. се увеличи с около 40 на сто спрямо 1975 година.

Да се усъвършенствува структурата и номенклатурата на продукцията на хранително-вкусовата промишленост в съответствие с науката за хранене на различните професионални и възрастови групи и пот-

ребностите на вътрешния и външния пазар. Ускорено да се развива производството на готови и полуготови храни за общественото хранене, за населението, за храненето на децата и учениците. Да се разшири асортиментът на детските и диетичните храни.

Производството на основните хранителни продукти да нарасне, както следва: месо и месни произведения — с около 50 на сто, мляко и млечни произведения — с около 40 на сто, растително-хранителни масла — над 40 на сто, безалкохолни напитки — над 70 на сто, пиво — 65 на сто, плодови консерви — 40 на сто, зеленчукови консерви — 38 на сто, захар — 37 на сто и други.

Да се разшири хладилното стопанство с оглед осигуряване на по-равномерно снабдяване на населението с хранителни продукти.

Специални грижи да се полагат за цялостно и комплексно решаване на проблема за производството на **опаковки**. Тази задача да се решава както чрез концентриране на научната и развойната дейност, така и по пътя на използване на нови материали с цел по-добро опазване на стоките, подобряване на външния им вид и осигуряване на удобство при транспортирането и продажбата. Да се следва линия за най-висока икономичност при производството и многократност при използването на амбалажа.

По-нататъшно развитие да получи **полиграфическата промишленост**.

Да се осигури по-нататъшно развитие на **местната промишленост** на основата на максимално използване на местни суровини и материали и най-пълно оползотворяване на вторичните суровини. Да се осъществяват мероприятията за по-нататъшното техническо превъоръжаване на местната промишленост.

Б. СЕЛСКО СТОПАНСТВО

Основна задача на селското стопанство е да осигури по-нататъшно нарастване на производството на хранителни продукти и суровини, повишаване ефек-

тивността и качеството на продукцията чрез издигане културата на земеделието и животновъдството.

Общият обем на селскостопанската продукция да се увеличи с около 20 на сто в сравнение с шестата петилетка. Средногодишното производство на основните селскостопански продукти за периода 1976—1980 г. да достигне следните размери:

зърно — всичко	хил. т	9300—9600
плодове (вкл. дини и пъпеши)	хил. т	1400—1550
грозде	хил. т	1200—1400
зеленчуци	хил. т	2050—2250
захарно цвекло	хил. т	2700—2900
тютюн	хил. т	155—160
месо — кланично тегло	хил. т	640—670
мляко — 3,6 на сто масленост	млн. л	2500—2600
яйца	млн. бр.	2100—2200
вълна	хил. т	35—36

Развитието на селското стопанство да се осъществява по пътя на ускрeна интензификация, по-нататъшна концентрация и специализация на производството.

По-големи грижи да се полагат за обработката и опазването на земята. Най-пълноценно да се използват поливните площи и водните ресурси за напояване.

Материално-техническата база да се привежда постоянно в съответствие с изискванията за внедряване на промишлени технологии в производството.

Да се усъвършенствуват формите на организацията и управлението. Производителността на труда да нарасне с около 40 на сто.

Главно направление в развитието на селското стопанство през седмата петилетка да бъде увеличаването на продукцията от животновъдството.

Да се увеличава броят на селскостопанските животни и особено на кравите; да се усъвършенствува структурата на животновъдството. Да нараства делът на хибридните свине, а в бройлерното птицевъдство да се премине изцяло на четирилинейни хибриди. Овцевъдството да се развива с по-ускорени темпове в планинските и полупланинските райони за увеличаване добива на месо и груба вълна.

Да се използват всички фактори и резерви за създаване на стабилна фуражна база и за осигуряване на целогодишно пълноценно хранене на селскостопанските животни. Да се полагат грижи преди всичко за развитие на производството на фуражно зърно. Да се използват „от корена до върха“ всички годни за фураж продукти на растениевъдството; специални грижи да се положат за производството на соя и люцерна. Да се усвои производството на съвременни компоненти за фуражни смеси и да се развият в оптимални размери съответните мощности. Да се премине към единен фуражен баланс.

Решително да се подобри племенната работа с оглед бързо увеличаване на високопродуктивните животни при максимално използване на хибридният ефект. Бързо да се разширява отглеждането на животни за месо в планинските и полупланинските райони и да се осигури най-пълно използване на ливадите и пасищата.

Да се усъвършенствуват прилаганите и да се създадат нови промишлени технологии за отглеждане на животните. Да се подобрят грижите и културата при отглеждането на селскостопанските животни и да се внедрява по-ефективна организация на труда във фермите. Да се подобрят производствените и битовите условия на животновъдите.

Ветеринарната наука да се насочи към разработване, усъвършенствуване и внедряване на нови профилактични методи за ранна диагностика на заболяванията, за профилактика срещу заразни и паразитни заболявания, а така също и към разработване на ветеринарномедицински съставки за комбинираните фуражи.

Растениевъдството да се развива изцяло по интензивен път. Да се осигурят през петилетката високи и устойчиви добиви от селскостопанските култури и особено от поливните площи.

Да се подобряват структурата и районирането на растениевъдството, като цели АПК и райони се специализират в производството на отделни култури и дейности; да се усъвършенствува производството на семена и посадъчен материал; да се внедрят нови ви-

сокодобивни сортове и хибриди, устойчиви на болести и неприятели; да се разширява програмирането на добивите от основните селскостопански култури, като се обърне особено внимание на културите, отглеждани на поливни площи; да се разшири използването на промишлените технологии.

През петилетката да завърши работата по икономическата оценка на земята във всички АПК и други обществени стопанства.

Да се увеличи зърнопроизводството. Специални мерки да се вземат за разширяване отглеждането на царевича на поливни площи и за получаване на максимални добиви от нея.

Да се увеличи производството на захарно цвекло с оглед по-пълно задоволяване потребностите на захарната промишленост от местни суровини. Бързо да се внедряват нови високодобивни сортове — резултат на най-новата световна и наша селекция; да се разшири използването на еднокълнови семена.

Да нарасне значително производството на зеленчуци. За тази цел да се създадат крупни зеленчукови предприятия и едновременно с това да се използват най-рационално всички благоприятни местни възможности за отглеждане на зеленчуци, като се осигури максимално самозадоволяване на окръзите.

Значително да се подобри състоянието на лозарството и овощарството. Новите насаждения да се концентрират в най-благоприятните за тях почвено-климатични райони и микрорайони. Да се въведат нови конструкции, позволяващи внедряването на комплексна механизация при отглеждането.

Да се увеличи относителният дял на перспективните сортове грозде за производство на вино, а за по-пълно задоволяване потребностите на населението от грозде в прясно състояние да се разширят площите на ранозреещите десертни сортове.

Да се премине към използване на по-добри сортове ябълки, круши, сливи, череши, вишни, праскови и кайсии, узряващи през различни периоди на лятото и есента.

Да се увеличи производството на тютюн, като бързо нарасне относителният дял на широколистните сор-

тове „Виржиния“ и „Бърлей“. Да се измени структурата и да се повиши качеството на тютюневите изделия.

Да се осъществява нов подход в комплексната механизация и автоматизация на селскостопанското производство, като се внедрят системи от машини и технологични линии, обхващащи целия процес на производство до получаване на готова продукция. Решително да се съкращават сроковете и да се намаляват загубите при прибирането на реколтата.

Значително да се увеличи сменността при използването на селскостопанската техника и да се внедрят помощни трактори, по-производителни комбайни и системи от машини и съоръжения, извършващи по няколко операции в един ход. Броят на тракторите, приравнени към 15 к. с., през 1980 г. да достигне около 150 хил. броя, а на комбайните — около 24 хил. броя. През петилетката да се подготви достатъчен резерв от тракторист-машинисти за работа на две и три смени през върховите моменти на трудово напрежение.

Да се разшири и усъвършенствува химизацията на селското стопанство. Употребата на минерални торове да достигне през 1980 г. не по-малко от 25 кг чисто вещество на 1 дка обработваема земя. Да се задоволят нуждите от препарати за растителна защита и от лекарствени средства за животновъдството. Да се разширят и усъвършенствуват биологическите методи и интегрираната растителна защита.

Да се установи биологически и икономически оптимален поливен режим на селскостопанските култури в съчетание с рационални норми за наторяване и внасяне в почвата на микроелементи и други полезни вещества. През петилетката да се изградят 2 млч. дка нови поливни площи. Да се модернизируют и реконструират около 2 млн. дка в съществуващите поливни системи и да се направи корекция на около 130 км реки.

Да се поощрява и подпомага личното стопанство на кооператорите, работниците и служителите като резерв за увеличаване на селскостопанското производство и преди всичко на продукцията от животновъдството.

Да бъдат залесени над 2,5 млн. дка в горския

фонд, като се обърне особено внимание на залесяването на ерозираните терени и създаване промишлени насаждения. Да се разширят отгледните сечи в младите и средно възрастните насаждения.

Да се проведат мероприятия за подобряване защитните и социалните функции на горите и за увеличаване на дивечовото богатство.

В. ТРАНСПОРТ И СЪОБЩЕНИЯ

Основната задача на транспорта е да осигури народното стопанство с превози, да съкрати времето за доставката на товарите и превоза на пътниците и да съдействува за повишаване ефективността на производството. Да се увеличи превозът на товари през 1980 г. с около 40 на сто в сравнение с 1975 г. и превозът на пътници — с около 25 на сто.

Развитието и усъвършенствуването на единната транспортна система, нейната ускорена реконструкция и модернизация да се считат за стратегическа задача. Да се разширят транспортните връзки със СССР и със съседните държави.

Да се разшири внедряването на автоматизирани системи за управление на транспортните процеси и да се провеждат комплексни мероприятия за по-нататъшно повишаване безопасността на движението.

Да се подобри използването на транспортните средства, като се ускорява техният оборот, намалява се празният пробег и по-пълно се използва товароносимостта им.

Да продължи изграждането на контейнерната система и комплексната механизация на товарно-разтоварните работи в складовите бази. До края на петилетката около 50 на сто от товарите, подлежащи на превоз в уедрени товарни единици, да се превозят с контейнери, палети и бокспалети. Делът на товарите, обработвани по механизирани начин, да достигне в 1980 г. около 90 на сто.

Производителността на труда в транспорта да се увеличи през петилетката с около 40 на сто.

Да се ускори модернизацията и реконструкцията

в железопътния транспорт, като се повиши пропускателната и превозната способност на основните линии и важните влакообразуващи и товарни гари. Двойните железопътни линии да достигнат през 1980 г. 700—750 км. Електрифицираните жп линии да бъдат 45—48 на сто от текущия път на железопътната мрежа. Да се увеличи скоростта на влаковете по основните магистрали.

Да се усъвършенствува структурата на железопътната тяга и на вагонния парк, като се увеличи делът на голямотонажните и специализираните вагони в съответствие със структурата на товарите.

Да се ускори внедряването на съвременна автоматика и телемеханика в жп транспорт.

До края на петилетката да се осъществи оптимална концентрация и комплексна механизация на товарно-разтоварните работи в основните гари и механизация в поддържането и ремонта на железния път.

Да продължи с предимство развитието на **автомобилния транспорт** за общо ползване, като до 1980 г. обхване 65 на сто от общия обем на товарните автомобилни превози в страната. Да се задълбочи концентрацията на транспортните средства и материалната база в големи специализирани автостопанства. Да се разширява обхватът на централизираните превози от автомобилния транспорт за общо ползване. Броят на ремаркетата да достигне през 1980 г. около 100 на сто от общия брой на автомобилите, приспособени за возене на ремаркета, а на специализираните автомобили — около 60 на сто от общия автомобилен парк. Да се развива автомобилният транспорт за международни превози.

Да се усъвършенствува системата за ремонт и поддържане на автомобилите върху основата на специализацията на сервизните бази и широко внедряване на агрегатно-възловия метод на ремонтите.

Да продължи с ускорени темпове строителството на автомагистрали и до края на петилетката се завършат участъците София—Пазарджик и София—Ботевград. Да се създадат условия към 1980 г. да се изграждат годишно по 100 км автомагистрален път. Да продължи работата по реконструкцията и модер-

низацията на главните пътища. Да се реконструират съществуващите основни пътни връзки със съседните страни. Да се усъвършенствува системата за поддържане на пътищата на основата на комплексна механизация и модернизация на материално-техническата база. Да се внедряват нови технологии, конструкции и съоръжения за ускоряване на пътното строителство и повишаване безопасността на автомобилното движение.

Водният транспорт да се развива с ускорени темпове, като се снабдява с най-съвременни морски и речни кораби. Да продължат модернизацията, реконструкцията и развитието на морските и речните пристанища. Да се внедряват комплексна механизация, автоматизация и специализация при обработката на корабите и товарите. Особено внимание да се отдели на изграждането на складови бази в пристанищата и в основните транспортни възли в съответствие с нараждането на стокообмена.

Въздушният транспорт да се развива предимно за международни пътнически и товарни превози. Да продължи модернизирането и специализирането на самолетния парк и наземнообслужващата техника, като се създаде съвременна система за ръководство на въздухоплаването. Да се извърши проектирането и да започне изграждането на летищния комплекс край София.

В областта на информацията и съобщенията да се осигурят необходимите условия за изграждане на съвременна система за комплексно информационно обслужване на всички равнища на социалното управление и на населението.

Да продължи развитието на техническата база на телевизията и радиото за по-пълно и качествено обхващане на страната с радио- и телевизионни програми. Да се ускори изграждането на базата на цветната телевизия и започне внедряването на трета телевизионна програма.

НР България да се включи в системата за космически връзки на социалистическите страни и да се изгради земна станция за космически връзки от системата „Интерспутник“.

С ускорени темпове да продължат изграждането, модернизацията и реконструкцията на телефонните и телеграфните съобщения в страната, като телефонните постове се увеличат с около 50 на сто. Автоматизацията на междуселищните връзки да достигне 60—70 на сто.

В съответствие с нарастващите потребности да се развива материално-техническата база на пощите. Да се ускорят механизацията и автоматизацията на обработката и пренасянето на пощенските пратки.

Да продължи изграждането на Единната система за социална информация и да се създаде съвременна мрежа за предаване на данни при най-рационално използване на електронноизчислителната техника.

Да се усъвършенствува статистическата информационна система в съответствие с нарасналите изисквания на социалното управление.

Г. СТРОИТЕЛСТВО

Основна задача на строителството е да съкрати сроковете за изграждане и въвеждане в действие на обектите, да повиши качеството и поевтини строително-монтажните работи.

През петилетката да се изградят и въведат в действие основни фондове на стойност около 30 млрд. лева. Продължителността на строителния цикъл за производствените обекти да се сведе на 2—3 години, а за отраслите на преработващата промишленост, селското стопанство, жилищното и културно-битовото строителство — на 1—2 години. Строително-монтажните работи през петилетката да се изпълнят изцяло по интензивен път. Съществено да се намали размерът на незавършеното строителство.

Организацията на проектирането и строителството и развитието на производствено-техническата база да се осъществяват в съответствие с новите насоки в инвестиционната политика на страната.

Решително да се подобри качеството на проучвателните и проектните работи. Да се усъвършенствуват научноизследователската и проектантската рабо-

та. Проектантските, конструкторските и научните организации да разработват проекти с високи технологически, технически и икономически показатели, съответстващи на световните постижения; проекти, осигуряващи внедряване на ефективни материали, високохудожествено и архитектурно оформление на сградите и съоръженията.

Усъвършенствуването на проектното дело да се осъществява главно по линията на внедряването на типови схеми на основата на каталожни системи и единни номенклатури на елементите, възлите, детайлите и конструкциите. Широко да се автоматизира проектантската работа, като се внедрява електрон-ноизчислителна и друга съвременна техника.

В края на петилетката 70—75 на сто от сградите и съоръженията да се изграждат по типови схеми, на основата на каталози.

Съкращаването на сроковете на строителство да се осъществява чрез внедряване на нови ефективни строително-конструктивни системи с повишена заводска готовност на елементите и детайлите, осигуряващи съкращаване на монтажа на конструкциите, инсталационните работи и технологическото оборудване. Решително да се намалят трудоемките, довършителните и мокрите процеси на строителните площадки. В зависимост от конструктивните изисквания да се използват леки универсални метални конструкции за постигане на икономия на метали и цимент.

Развитието на производствено-техническата база на строителството да се осъществява чрез оптимално ешелониране на етапите на технологическия процес на базата на унификация, типизация и стандартизация на детайлите, възлите и конструкциите.

Да се внедряват автоматизирани системи за управление и ръководство на проектантската работа, строителството и монтажа.

Да се извърши модернизация, реконструкция и разширение на заводите за стоманобетонни конструкции, да се постигнат оптимални мощности и производството в края на периода да се увеличи на 1000—1100 хил. куб. м годишно.

Да се реконструират съществуващите и да се изградят нови домостроителни комбинати, като мощностите през 1980 г. достигнат 55—60 хил. апартамента. Да продължи използването на усъвършенствувани системи тип „пакетно-повдигани плочи“, „едроплощен кофраж“ и обемни елементи в жилищното и културно-битовото строителство.

Да се осъществи по-пълно окомплектоване на строителните организации с тежки строителни машини и механизми и с техника за довършителни работи, за да се постигне синхронизация на строителните работи, ускоряване на строителството и рационално използване на техниката съобразно с характера и изискванията на строителните и монтажните процеси.

Решително да се подобрят планирането, финансирането и материално-техническото снабдяване на строителството. Цялата дейност по комплексната подготовка, планирането, организацията, изпълнението и заплащането на капиталното строителство да се извършва на основата на въведени в действие в нормативните срокове готови обекти с високо качество.

Машиностроенето, металургията, химическата и леката промишленост да полагат специални грижи за осигуряване на строителството със съвременна техника и материали.

Да се въведе практика за снабдяване на строителните обекти с материални ресурси чрез общодържавната система на материално-техническото снабдяване по поръчки на строителните и монтажните организации, определени на основата на утвърдени проекти и сметни документации.

IV. РАЗВИТИЕ НА НАУКАТА И НАУЧНИЯ ПОТЕНЦИАЛ

Основната задача на българската наука е да осъществява необходимите за различните сфери на общественно-икономическото ни развитие теоретични, приложни, развойни и внедрителски разработки и творчески да използва постиженията на световната

наука за ускорена интензификация на народното стопанство, за бързо внедряване на нови и принципно нови технологии, за повишаване качеството на продукцията и услугите, за последователно осъществяване линията на концентрация, специализация, модернизация и реконструкция на производството, за постигане на висока обществена производителност на труда, за усъвършенствуване на социалното управление, за повишаване благосъстоянието, културата и социалистическата съзнателност на народа.

Върху основата на селективна научна стратегия и политика и правилно съотношение между фундаментални и приложни изследвания силите на научния фронт да се концентрират за решаване на главните задачи на нашето социално-икономическо развитие.

Фундаменталните и приложните изследвания, поспециално в областта на природо-математическите науки, следва да се насочат към целево подбрани комплексни проблеми, свързани с обогатяването на суровинните и енергийните ресурси на страната, с използване постиженията на химията и високомолекулярните съединения и химизацията на народното стопанство, с повишаване на биологичната продуктивност, създаване на биологично активни вещества и биопродукти с приложение в промишлеността, селското стопанство и медицината, със създаване на нови ефективни технологии и по-съвършени изделия.

Научноизследователската, развойната и внедрителската дейност да се съсредоточат в следните най-важни направления:

Природо-математическите науки да изследват с предимство закономерности и явления в природата, които имат най-голямо значение за решаване на възлови проблеми, свързани с природните ресурси и развитието на суровинната база на страната, с развитието на енергетиката и по-специално на ядрената енергетика, със създаването на нови и по-съвършени изделия, машини, прибори, технологии.

Да се разширят и задълбочат изследванията по теоретична и приложна математика, като преобладаващата част от тях се ориентират към развитието на

електронноизчислителната техника и нейното математическо осигуряване, а така също и към решаването на основните задачи по автоматизация на производството и управлението.

Да се развиват теоретични и експериментални изследвания по проблемите на ядрената физика, физиката на кондензираното състояние на веществото, радиофизиката, физическата електроника и оптиката. Изследванията в областта на химическите науки да се насочат към разработване на проблеми, осигуряващи създаването на технологии за комплексно използване на суровините и отпадъците, повишаване качеството на някои материали, както и създаването на други материали с нови свойства.

Да се задълбочават теоретичните и приложните изследвания за разширяване на суровинната база от нерудни изкопаеми, суровини за строителството, енергийни източници, цветни, редки и благородни метали, усвояване на морските, минералните и други ресурси, оптимално използване на водите.

Да се засилят изследванията за разкриване механизма на жизнените процеси на молекулярно, клетъчно и организмово равнище, за тяхното насочено управление, за създаване на нови технологии, биологични активни вещества и биопродукти с приложение в промишлеността, селското стопанство, здравеопазването и ветеринарната медицина.

Изследванията в областта на обществените науки да се съсредоточат главно върху комплексното изучаване на основните теоретико-методологически, политически, икономически, социални и идеологически проблеми на изграждането на развито социалистическо общество в нашата страна. Последователно да се издига марксистко-ленинското идейно и теоретично равнище на обществените науки и ролята им в цялостния живот на обществото.

Особено внимание да се отдели на разработването на проблемите по изграждането на материално-техническата база на социализма, на усъвършенствването на обществените отношения, формирането на новия човек, на развитието на социалистическия начин на живот.

Да се осигури комплексно изучаване на научно-техническата революция, ефективността и интензификацията на общественото производство, усъвършенствването на социалното управление и по-специално на неговата кибернетизация.

Да се разширят изследванията по проблемите на международната социалистическа интеграция, на по-нататъшното всестранно сближаване на НРБ със СССР, на сътрудничеството и интеграцията с другите страни — членки на СИВ.

Активно да се изследват проблемите на историята на българския народ, на неговата материална и духовна култура.

Да се издигне научното равнище и идеологическото въздействие на критиката на буржоазната идеология, на десния и „левия“ ревизионизъм.

Научно-приложната, развойната и внедрителската дейност да се подчинят изцяло на задачите за повишаване качествените показатели на икономическото развитие, като осигуряват разширяване и най-ефективно използване на суровинната база и енергийните ресурси; решително издигане на техническото и технологическото равнище на производството; ускоряване на технологическите процеси и съкращаване на производствения цикъл до равнището на най-добрите световни постижения; по-нататъшна химизация на народното стопанство; най-рационално използване на почвено-климатичните условия в страната и биологическите възможности на растителните култури и селскостопанските животни; подобряване на научната организация на труда; засилване на механизацията и автоматизацията на производството и управлението; разширяване на електронизацията на народното стопанство и бита; широко внедряване на типизирането, унифицирането и стандартизирането във всички области; непрекъснато повишаване качеството на произвежданата продукция и засилване ефективността на контрола върху качеството; разработване и внедряване на комплексни мероприятия за опазване и оздравяване на окръжаващата среда.

С ускорени темпове да се разработват и внедряват системи за автоматизация на технологическите

процеси. Автоматизацията на управлението на предприятията, стопанските организации, отраслите и комплексите да се подчини изцяло на задачата за усъвършенствуване на структурата, механизма и технологията на управление на икономиката върху основата на широко приложение на принципите на кибернетиката и електронноизчислителната техника.

Комплексно да се решават проблемите на информационното и техническото осигуряване, като се изгражда Единната система за социална информация.

Да се разгърнат на широк фронт научните и приложните разработки по моделиране и оптимизиране на научноизследователската, конструкторската и проектантската дейност в основните отрасли на материалното производство. Ускорено да се внедряват съвременни методи и технически средства за автоматизиране на инженерния труд и на първо място на проектантския труд в областта на строителството, машиностроенето и електрониката.

Да се осигури бързо нарастване на социалната значимост и ефективност на науката, да се увеличи 4—5 пъти икономическият ефект от научно-приложната, развойната и внедрителската дейност в сравнение с постигнатото равнище.

Да се провежда линия на интензивно развитие на научния потенциал, като се подобрява качественият състав на заетите в науката, усъвършенствува се квалификационната и функционалната им структура, последователно се прилага научна организация на труда и система за атестиране на кадрите. Да се полагат непрекъснати грижи за създаване на резерв от научни кадри и за подготовка на творчески работници за научноизследователската и развойната дейност.

Значително да се подобри материално-техническата база на научноизследователската, развойната и внедрителската дейност. Фондовъоръжеността на един зает в тази област да нараства по-бързо от фондовъоръжеността на заетите в сферата на материалното производство. Средствата за научноизследователска и развойна дейност през 1980 г. да достигнат 3—3,5 на сто от използвания национален до-

ход, като 60—65 на сто от тях се насочат за внедряване на научните постижения в производството.

Управлението на науката и техническия прогрес да се привежда в съответствие с основните задачи на развитие на народното стопанство и обществото.

Да се издига ролята на Българската академия на науките като главна опора на нашия научен фронт и най-висша комплексна научна организация. Да се ускори изграждането на съвременна материално-техническа база на БАН. Да се използва по-рационално и научният потенциал на висшите учебни заведения.

Комитетът за наука, технически прогрес и висше образование, министерствата и ведомствата да съсредоточат силите и вниманието си преди всичко върху ефективното провеждане на единната държавна научно-техническа политика, ускореното внедряване на постиженията на науката и техниката в народното стопанство, разработването на крупни комплексни задачи с национално значение; да засилят контрола и отговорността за тяхната реализация във всички области на живота.

V. ПОВИШАВАНЕ ЖИЗНЕНОТО РАВНИЩЕ НА НАРОДА

На основата на развитието на икономиката, повишаване ефективността и нарастване производителността на труда през петилетката да се провеждат на широка основа мероприятията за по-нататъшно реализиране на целите и задачите, поставени в Декемврийската програма на партията за повишаване жизненото равнище на народа.

Основната задача в областта на жизненото равнище е да се постигне по-висока степен и по-комплексно задоволяване на материалните и духовните потребности на народа, на потребностите от жизнена среда, многостранно развитие на личността и по-нататъшно утвърждаване на социалистическия начин на живот.

За целта:

— да се осигури комплексно решаване на пробле-

мите, свързани с подобряване на социално-икономическите и производствените условия на труда, да се засили творческият му характер, непрекъснато да се намалява делът на ръчния, нискоквалифицирания и тежкия физически труд;

— да се разгърне още по-широко жилищното строителство и да се подобри качеството на жилищата като една от първостепенните задачи на социалната политика на партията;

— непрекъснато да се повишават грижите за отглеждането и възпитанието на подрастващото поколение, да се продължи линията на създаване на повече детски заведения;

— да продължи нарастването на поминалните и реалните доходи на населението в съответствие с растежа на производителността на труда;

— да се подобрява снабдяването на населението с основни стоки и да се усъвършенствува структурата на потреблението;

— да се разширява обхватът и да се увеличава обемът на услугите, свързани с облекчаването на домашния труд и подобряване на условията на бита и отдиха на трудещите се, да се издигне значително равнището на здравното, транспортното и административното обслужване;

— все по-пълно да се задоволяват духовните потребности на народа;

— да продължи линията на последователно сближаване равнището на културата и бита на трудещите се от града и селото и да се издига равнището на живот в селото до равнището му в града;

— още повече да се засилва участието на трудещите се в управлението на производството;

— да се предприемат радикални мерки за усъвършенстване и развитие на жизнената среда, в т. ч. за възпроизводството и подобряването на природната среда, за опазването и разхубавяването на българската земя за благо на днешните и бъдещите поколения.

Номиналната работна заплата на работниците и служителите през петилетката да нарасне с около 16—18 на сто. През 1980 г. месечният размер на сред-

ната работна заплата да достигне около 170 лева, а минималната заплата — 90 лева. С предимство да се увеличават заплатите на онези категории трудещи се, които осигуряват най-голям принос за увеличаване на производството, за повишаване на производителността на труда, за нарастване на националния доход и на тези, които работят при тежки условия.

Развитието на обществените фондове за потребление да се определя в зависимост от растежа на националния доход и изискванията за повишаване на социалната ефективност. Обществените фондове да се насочват преди всичко за развитието на образованието, на здравеопазването, за възпитанието на подрастващото поколение, за подобряването на социалното и пенсионното осигуряване и отдиха на трудещите се. Чрез тях да се осъществяват редица социални мероприятия, насочени към стимулиране на най-добрите работници, селскостопански труженици и служители, към подобряване условията на живот на многодетните и с ниски доходи семейства, на работещите в производството жени, на пенсионерите, самотните стари хора, учащите се.

Да се усъвършенствува системата от тарифни и щатни заплати. Да се оптимизират размерът и структурата на brutната работна заплата по отрасли и професии. Последователно да се осигуряват условия за усиление стимулиращата роля на работната заплата за повишаване производителността на труда, за бързо внедряване на техническия прогрес, за подобряване качеството на продукцията и снижаване на себестойността. Да се въвежда почасово заплащане за натура при дадено качество и ефект.

Да се подготви и проведе още през първите години на петилетката научнообоснована реформа на тарифните и щатните заплати.

Да продължи по-нататък издигането на ролята на жената в изграждането на развитото социалистическо общество. И занаяпред да се провежда политика за насърчаване на раждаемостта чрез подобряване на социално-икономическите условия на живот на трудещите се; особени грижи да се полагат за многодетните семейства.

Да продължи развитието на мрежата от детски заведения. През 1980 г. 22—24 на сто от децата до 3-годишна възраст да бъдат обхванати в детските ясли и домове за майка и дете и около 85 на сто от децата на възраст от 3 до 7 години в детските градини, от които 54—58 на сто в целодневните градини.

През следващите години да продължи линията за усъвършенствуване на системата на пенсиониране и подобряване грижите за старите хора.

Да се разширява мрежата от домове за стари хора и инвалиди и други социални заведения и да се подобри тяхното обслужване. Да се развива системата за обществено обслужване на престарели и самотни хора по домовете им.

Да се усъвършенствува системата на данъчното облагане, като се създадат условия за постепенно намаляване и на данъка върху заплатите и самооблагането. Да се разшири и подобри системата на кредитиране на населението и особено на работниците, на младите семейства и на живеещите в граничните райони.

През седмата петилетка да се повиши равнището и да се подобри структурата на потреблението на основните хранителни и нехранителни стоки. Стокооборотът на дребно да нарасне с 40—42 на сто.

Потреблението на човек от населението през 1980 г. да достигне: месо — 70 кг, риба — 8 кг, мляко — 220 л, яйца — 200 бр., брашно — 150 кг, растителни масла — 14 кг, зеленчуци — 150 кг, плодове — 190 кг, безалкохолни напитки и минерални води — 109 л, памучни тъкани — 30 кв. м, вълнени тъкани — 6 кв. м, трикотажни изделия — 15 бр. Предметите с дълготрайна употреба на 100 семейства да достигнат: радиоприемници — 130, телевизори — 80, перални машини — 65, хладилници — 90, леки коли — 26.

На пазара да се предлагат повече готови и полуготови храни и закуски с разнообразен асортимент от млечни и месни произведения. Все повече да се поддържа целогодишно снабдяване на населението с пресни плодове и зеленчуци.

През 1980 година делът на вносните стоки в общия

обем на стокооборота на дребно да достигне около 20 на сто.

Търговското обслужване все повече да съответствува на нарастващите изисквания на населението. Търговските услуги да се извършват при най-малки разходи на средства за обществото и време на гражданите, като решително се повишава културата на обслужването. По-широко развитие да получат съвременните форми на търговия, да се подобри търговското обслужване в новите жилищни комплекси, в промишлените и граничните райони.

Да започне изграждането на единна автоматизирана система за изучаване на потребителското търсене и конюнктурата в търговията, управлението на стоковото движение, стокооборота в натура и на стоковите запаси. Системата да обхване както търговските, така и производствените организации.

Да се засили въздействието на търговията върху производството с оглед то гъвкаво и бързо да се приспособява към динамичните изменения на потребителското търсене.

Да продължи ускореното развитие на общественото хранене, като предимство се дава на столовете за работници, кооператори, ученици и студенти. Общественото хранене да се разширява в съчетание с изграждането на кулинарни комбинати и разширяване на производството за готови и полуготови храни в хранително-вкусовата промишленост.

Да се осигурява в най-голяма степен рационално хранене на народа.

Да се използват все по-широко възможностите на кооперативните организации за подобряване обслужването на населението, особено в селата.

Да се ускори развитието на битовото обслужване. През седмата петилетка обемът на битовите и комуналните услуги на човек от населението да се увеличи около 70 на сто. През 1980 г. в сравнение с 1975 г. основните битови услуги да нараснат: пране — около 5,5 пъти, химическо чистене — 4,3 пъти, автосервизни услуги — 4 пъти, ремонт и поддържане на сложна битова техника — 2,8 пъти, ремонт и поддържане на радио- и телевизионна апаратура —

2,1 пъти, строително-ремонтни и вътрешноинсталационни услуги — 1,6 пъти.

Да се осигурят условия за оптимална концентрация и висока механизация на битовото обслужване и да се развиват прогресивни форми на обслужването.

Решаването на жилищния проблем да бъде първостепенна задача в по-нататъшното изпълнение на Декемврийската програма за повишаване жизненото равнище на народа. През седмата петилетка да се изградят 400—420 хиляди нови жилища. Да се подобряват архитектурното оформление и вътрешната планировка на жилищата съобразно с нарастващите потребности. Жилищната политика да се превърне в действен фактор за стабилизиране на работническите колективи. Половината от новия жилищен фонд да се отделя за нуждите на работниците. Специални грижи при разпределението на жилищния фонд да се полагат за многодетните, студентските и други млади семейства, за семейства с ниски доходи и крайно нуждаещи се. Изграждането на жилищните райони и комплекси да се осъществява по утвърдени единни генерални сметки.

Жилищата да се изградят на основата на комплексно обезпечаване с подходящи благоустройствени решения, със система от заведения за обслужване, с необходимите комуникации и особено с вътрешноселищен транспорт, телефонно-телеграфни и пощенски съобщения, водоснабдяване, енергоснабдяване, отопление и други. За тези цели да се осигуряват капитални вложения в размер на 25 на сто от стойността на жилищата.

Да се ускорят водоснабдяването, канализацията, електроснабдяването и топлофикацията на населените места. През 1980 г. да се осигурят на жител по 220 л вода в денонощие за питейни и битови нужди. Броят на топлофицираните жилища да достигне 300—320 хиляди.

По-нататък да се подобрява здравеопазването на населението. Основните сили да се насочат за развитие на профилактиката и за борба с масовите заболявания. Да се подобрят и издигнат на съвременно равнище качеството и културата на лечебно-диагно-

стичната работа и грижите за болните. Да продължи линията за изграждане на крупни болнични заведения с многопрофилна структура. Специални мерки да се вземат за подобряване на здравното обслужване на работниците, заети в материалното производство, и особено на работещите при тежки условия, на кооператорите и учащите се. През 1980 г. за обслужване на 10 000 човека да се осигурят около 90 болнични легла, 22—23 санаториални легла и около 28 лекари и стоматолози.

Да се развива и укрепва единната система за отпих и туризъм чрез усъвършенствуване на организацията, изграждането и стопанисването на цялата материална база. Развитието на почивното дело да стане грижа на всички предприятия, АПК, стопански организации, министерства и ведомства. Да се повишава неговата социална ефективност. Окръжните народни съвети да пристъпят към създаването на специални зони за масов краткотраен отпих на трудещите се, като осигурят комплексно търговско, транспортно и битово обслужване, както и условия за културни, спортни занимания, игри и други.

Особено внимание да се обърне на по-нататъшното развитие на масовата физкултура, масовия спорт и туризма като необходимо условие за засилване физическата дееспособност и работоспособност на трудещите се и младежта и основа на високото спортно майсторство. Да се насочат повече усилия за изграждане широка мрежа от леки спортни съоръжения, модернизация и реконструкция на съществуващите и най-пълното им използване.

Да се полагат по-големи грижи за по-нататъшното повишаване на духовното равнище на социалистическия труженик, за приобщаването му към ценностите на културата и изкуството и по-нататъшното му формиране като творческа личност, изградена в идейно-политическо, нравствено и естетическо отношение.

Да продължи развитието на образователната система в съответствие с изискванията на научно-техническия прогрес и необходимостта от постоянно повишаване на културно-техническото равнище на

трудещите се. Решително да се повиши ролята на училището, като един от основните фактори за социално-икономическото развитие на нашето общество, за издигане на образованието, политическата съзнателност и социалната активност на младото поколение.

В основни линии да завърши преходът към всеобщо средно образование. За цялата младеж да се осигури органическо съединяване на обучението, възпитанието и производителния труд. По-голямо внимание да се отделя за професионалната ориентация на младежта. Да се повишава качеството на подготовката и преподготовката на учителските кадри.

Да се засилят грижите за по-пълно задоволяване потребностите на народното стопанство от висококвалифицирани специалисти с висше образование. Да се усъвършенствуват съдържанието, организацията и управлението на учебния процес, широко да се внедряват съвременни учебно-технически средства и да се засилва творческият елемент в обучението на студентите.

По-нататъшно развитие да получи единната система за специализация, периодична преподготовка и квалификация на кадрите. Да се вземат мерки за повишаване образованието на заетите работници на възраст до 40 години, като се увеличи броят им във вечерното и задочното обучение. Основното ядро от работници да бъде със средно образование.

Материалната база на образованието и подготовката на кадри да се привежда в съответствие с новите задачи. По-мощно да се решават въпросите на младежкото творчество. До 1980 г. в полунтернатното и интернатното обучение да се обхванат около 50 на сто от учениците от 1 до 8 клас.

Да продължи създаването на необходимите предпоставки за по-нататъшно развитие и разцвет на изкуството и културата у нас и на тази основа да се постигне по-пълно задоволяване на нарастващите естетически и други духовни потребности на народа. Да се осигурява по-нататъшно нарастване на въздействието на създаваните художествени ценности. Да продължи създаването на нови, дълбокоидейни и

високохудожествени произведения на театралното, музикалното и изобразителното изкуство, киноизкуството, литературата и художествената самодейност, които да способствуват за комунистическото възпитание на трудещите се и младежта, за многостранното развитие на личността, да укрепват увереността, да мобилизират, организират и насочват по-нататък енергията на народа за успешното изграждане на зрялото социалистическо общество.

На още по-широка основа да се използва богатата съкровищница на съветското и цялото прогресивно изкуство в света. Да се води непримирима борба с проявите на пошлост и безвкусица в художественото творчество.

Решително да се повиши качеството и разнообразието на радио- и телевизионните програми.

Да се осигурят условия за развитие на издателското дело, да се увеличат тиражите на книги, вестници и списания и да се подобри качеството на издаването им.

Да се създават условия за по-нататъшно планомерно и целенасочено разширяване и усъвършенстване на материалната база на изкуството и културата, радиото и телевизията, като най-целесъобразно се използва построената досега база за културна дейност.

Да се усъвършенствува транспортното обслужване на населението. Специално внимание да се обърне за подобряване превозването на работниците и учащите се предимно в София, промишлените комплекси и големите градове. Да започне строежът на метрото в столицата.

Да се осигури по-нататъшно развитие и усъвършенстване на комплексното съобщително и информационно обслужване на населението.

Да се усъвършенствува административното обслужване, като се внедрява единна система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението.

Да се създават още по-добри условия и предпоставки за изграждане, опазване и възпроизводство на оптимална жизнена среда, която да обхваща ком-

плекс от условия на труд, селищна мрежа, домашна среда и бит, социална и природна среда.

Неотклонно да се провежда линия за цялостно подобряване на всички елементи и показатели на работната среда и изграждането им в оптимални граници. Да се подобрят условията на труда в съответствие с нормативните изисквания за площ на работните помещения, осветление, климатични условия, шум, техническо обзавеждане и други.

Системни грижи да се полагат за усъвършенстване на домашната среда като комплекс от икономически, семейно-битови и духовно-нравствени отношения. Да се укрепва семейството и още по-пълно да се разгръщат неговите социални функции.

Да се води решителна борба за опазване и възстановяване на природната среда. Специално внимание да се отдели за очистването на въздуха в района на МК „Кремиковци“, в долината на р. Девня, някои микрорайони на София, медодобивния комбинат „Г. Дамянов“, ОЦК „Кърджали“, Нефтохимическия комбинат край Бургас, циментовите заводи и други. Да се ускори и завърши до края на петилетката очистването на водите на реките Искър, Марица, Янтра и Места. Делът на пречистените отпадни води да достигне през 1980 г. около 55 на сто.

VI. МЕЖДУНАРОДНА СОЦИАЛИСТИЧЕСКА ИНТЕГРАЦИЯ И ВЪНШНОИКОНОМИЧЕСКИ ВРЪЗКИ

През седмата петилетка последователно да се провежда курсът на партията за всестранно сближаване на НРБ и СССР, за разширяване и задълбочаване на интеграцията с братските социалистически страни — членки на СИВ, и за по-нататъшно развитие на външноикономическите връзки с други държави и да се повиши ефективността от участието на нашата страна в международното разделение на труда.

Да се осигури изпълнението на задачите, предвидени в Комплексната програма за развитие на социалистическата икономическа интеграция и на Съгласувания план за многостранни интеграционни мероприятия на страните — членки на СИВ, за периода 1976—1980 година.

Да продължи участието на нашата страна в изграждането на многостранна и двустранна основа с другите социалистически страни — членки на СИВ, на крупни производствени мощности за добив на основни суровини и материали. Да се активизира дейността на държавните и стопанските органи по включването на нашата страна в специализацията и кооперирането в производството на нови видове промишлена продукция, стоки за народно потребление и в развитието на транспортните връзки.

Всички държавни и стопански органи и организации да осигуряват цялостно изпълнение на поетите от НР България задължения по специализацията и кооперирането в производството и по участието на нашата страна в изграждането на производствените мощности на територията на страните — членки на СИВ. Непрекъснато да се повишават качеството и техническото равнище на специализираната продукция и да се усъвършенствува номенклатурата на изделията в съответствие с нарастващите изисквания на международния пазар.

Да се засили използването на нови форми на сътрудничество в областта на плановата дейност със Съветския съюз и другите социалистически страни — членки на СИВ. Да се осъществява съвместно прогнозиране, разработване на целеви програми, координация на инвестициите и съставяне на съвместни планове за развитие на отделни отрасли, производства и дейности.

Да се активизира дейността на нашата страна по укрепването и развитието на международните стопански, научни и други организации на страните — членки на СИВ, и да се съдействува за изграждане на нови организации, които да обхващат пълния възпроизводствен цикъл.

Да се развива и задълбочава участието на стра-

ната в социалистическата интеграция в областта на науката и техническия прогрес чрез създаване на рационална система от взаимни връзки и взаимно допълване и обогатяване на националния ни научно-технически потенциал на основата на съвместни планове, участие в научноизследователски институти, лаборатории, центрове и други. Да се засили нашето участие в кооперирането с други страни при провеждането на изследвания, експериментирание и внедряване на резултатите от тях в народното стопанство.

По-пълно и ефективно да се използват възможностите за обмен, закупуване и продажба на лицензи и техническа документация с оглед бързото внедряване на новостите на науката и техниката в производството.

На още по-широка основа да се развива сътрудничеството със Съветския съюз и другите социалистически страни в областта на изкуството, културата, здравното и просветното дело, спорта, туризма и в другите сфери на обществения живот.

Икономическите връзки с несоциалистическите страни да се развиват в духа на основните положения, залегнали в Заключителния акт на Съвещанието за сигурност и сътрудничество в Европа.

Да се разширяват икономическите, научно-техническите, културните и другите връзки с балканските страни.

Да се разширява икономическото и научно-техническото сътрудничество с развиващите се страни и да се увеличава външнотърговският стокообмен с тях на дълготрайна основа, като се съдействува за издигане равнището на социално-икономическото им развитие.

Производствено-техническите и търговските връзки с развитите капиталистически страни и занапред да се осъществяват при взаимноизгодни условия, като се разширява промишленото коопериране.

В резултат на разширяващото се участие на НР България в социалистическата икономическа интеграция и на нейното сътрудничество с несоциалистическите страни външнотърговският стокообмен да

нарасне през петилетката с 60—65 на сто. В общия стокообмен с предимство да се увеличава износът на специализирана продукция, като към края на петилетката нейният дял достигне около 30 на сто от общия обем на износа за социалистическите страни, в това число около 35 на сто за СССР.

Да се осигури по-нататъшно усъвършенствуване структурата на стокообмена. По-пълно да се задоволяват потребностите на страната с енергийни и суровинни ресурси и високопроизводителни машини и съоръжения.

Непрекъснато да се увеличава относителният дял в износа на продукцията с висока степен на преработка. Да се увеличава делът на машиностроителната продукция в износа, като през 1980 г. достигне около 50 на сто от общия обем на износа.

Да се полагат усилия за все по-широк обмен с другите социалистически страни на стоки за народно потребление с оглед да се обогатява асортиментът на стоките на вътрешния пазар.

По-нататъшното развитие на международния стопански туризъм и повишаването на неговата ефективност да се осъществява на базата на реконструкцията, модернизацията и разширението на съществуващите мощности, подобряване културата на обслужването и разнообразяване формите на туризъм чрез по-рационално използване на природно-климатичните условия на страната.

VII. УСЪВЪРШЕНСТВУВАНЕ ТЕРИТОРИАЛНАТА СТРУКТУРА НА НАРОДНОТО СТОПАНСТВО

През седмата петилетка да се повишат усилията за по-пълното използване на природните, материалните, трудовите и другите ресурси на териториалните единици, за повишаване ефективността на народното стопанство и осъществяване линията за по-нататъшно сближаване на икономическото, соци-

алното и културното равнище на населението, живеещо в отделните окръзи, райони и селища.

Индустриалното развитие на окръжните и промишлено развитите градове и териториални единици с очертаващ се недостиг на трудови ресурси да се осъществява главно по интензивен път, да се усъвършенствува структурата на производството и по-рационално да се използват наличните трудови ресурси.

С ускорени темпове да се развива икономиката в Кърджалийски и Смолянски, както и в Силистренски, Разградски, Шуменски, Търговишки и Хасковски окръг (без окръжните центрове). Да се обърне внимание за повишаване икономическия потенциал на Странджанския край, на южните части на Хасковски, Кърджалийски, Смолянски и Благоевградски окръг, на западните части на Благоевградски, Кюстендилски и Пернишки окръг (Огражден, Трънско и други) и на изоставащи в своето развитие градове и селища в страната. Да се ускори развитието на промишлеността в големите зърнопроизводителни райони на Толбухински, Ямболски, Плевенски, Михайловградски и Врачански окръг (без окръжните центрове).

Да се създадат условия за прогресивни изменения в селищната мрежа за намаляване темповете на концентрация на населението в големите градове, за развитието на средните и малките градове и големите села, за планомерно регулиране на миграционните процеси. Градоустройството да се извършва върху основата на селища, свързани помежду си в единна система, при което материално-техническата база на производствената и обслужващата сфера се изграждат съобразно потребностите на селищните системи като цяло.

Да се положат специални грижи за всестранно развитие на град София като главен административно-политически, стопански, научен и културен център на страната. Особено внимание и възискателност да се прилага към по-нататъшното архитектурно и естетическо развитие на града. Изграждането на уличната мрежа, на комуникациите и особено на

вътрешноградския транспорт, на местата за паркиране, на телефонните и телеграфните съобщения напълно да се съобразява с условията и потребностите на столичния град на сегашния етап и в перспектива. Ускорено да се изграждат топлофикационната система на града и входно-изходните магистрала. Особени грижи да се полагат за опазване чистотата на въздушния басейн, за озеленяването, за съхраняването на природните ценности в града и неговите околности.

В съответствие с тенденциите на техническия прогрес енергетиката и химическата промишленост, както и други водоемки производства и някои крупни предприятия, използващи в големи мащаби вносни суровини, да се развиват в селищни системи, разположени в крайбрежието на Черно море и р. Дунав, като се държи сметка за разширяването на туризма.

Месторазположението на новите производствени мощности на машиностроенето и металообработването да се свързва по-тясно с равномерното им разпределение по територията на страната, задълбочаването на специализацията и кооперирането на производството чрез изграждане на система от взаимосвързани машиностроителни предприятия в отраслови съсредоточия и комплекси. По-голяма част от новоизграждащите се машиностроителни мощности, особено за възли и детайли, да се разполагат в селища от по-малък и среден тип, в близост до съответния основен завод.

Териториалното разположение на леката промишленост да се насочва в райони с незаети трудови ресурси, предимно жени, като се спазват изискванията за концентрация и специализация на производството.

Да се засили проучването и комплексното използване на основните природни и други ресурси, намиращи се в различните части на територията на страната. Особено внимание да се обърне на териториалната концентрация и специализация на производството, като се усъвършенствуват съществуващите и се формират нови ефективни териториално-производствени комплекси.

Да се ускори изучаването и разработването на насоките за комплексно използване на черноморското крайбрежие и шелф с оглед използването на морската вода, фауна и флора, на крайбрежната ивица и езерните води за развитие на селското стопанство, промишлеността, на водния и въздушния транспорт, на почивното дело и международния туризъм.

Да се ускорят проучванията за комплексно използване на водните, енергийните и другите ресурси на р. Дунав от гледище на изграждане на напоителни, водоснабдителни и енергийни системи, развитие на речния транспорт, селското стопанство, промишлеността, селищната мрежа и международния туризъм. При проучването да се имат предвид както националните, така и международните интереси и да се осъществява международно сътрудничество при изграждането на съоръжения по реката.

Да се рационализират междурайонните и вътрешнорайонните, междуокръжните и вътрешноокръжните производствени и транспортни връзки, като най-ефективно се използват създадените производствени мощности и инфраструктура.

Задълбочено да се анализират природните и икономическите условия и в съответствие с това да се осигури оптимална отраслова концентрация и специализация на селскостопанското и промишленото производство и на другите дейности.

По-нататъшното териториално разположение на производителните сили последователно да се съобразява с изискванията на комплексния подход, като едновременно с изграждането на производствените мощности се създава и съответна социална инфраструктура на населените места.

Да се премине към проектиране и поетапно изграждане на комплексни обслужващи центрове по населени места и селищни системи. Въз основа на единната система за комплексно обществено обслужване да продължи ускореното строителство на обслужващи обекти, като се преодолее ведомственият принцип при изграждането и използването им. Планирането на капиталните вложения по-пълно да се съчетава с териториално-устройствените и селищните планове.

VIII. РАЗВИТИЕ И УСЪВЪРШЕНСТВУВАНЕ НА СОЦИАЛИСТИЧЕСКИТЕ ПРОИЗВОДСТВЕНИ ОТНОШЕНИЯ

В съответствие с бързото развитие на производителните сили и обобществяването на производството да продължи по-нататъшното усъвършенствуване и повишаване степента на зрелост на социалистическите производствени отношения. Да нарасне още повече активната им роля за бързото развитие на производителните сили и формирането на социалистическия начин на живот, за възпитаването на многостранно развита личност.

Да се развива и усъвършенствува обществената собственост върху средствата за производство. Това усъвършенствуване да намери израз в следните основни направления:

— да се повишава по-нататък зрелостта на обществената собственост чрез непрекъснато нарастване на абсолютния размер и относителния дял на общонародната собственост в цялостната структура на социалистическата собственост, чрез по-нататъшно усъвършенствуване на нейната организация в рамките на новите стопански структури;

— да се издига техническият и да се подобрява качественият състав на средствата за производство както в държавните, така и в кооперативните органи и предприятия;

— да се развива и усъвършенствува по-нататък кооперативната собственост главно по линията на по-нататъшното ѝ обобществяване, а в селското стопанство — като се обобществи в рамките на АПК и ПАК;

— да продължи процесът на взаимното сближаване и сливане в определени звена на двете основни форми на социалистическата собственост в единна общонародна собственост върху средствата за производство;

— да се сближават по-нататък формите на стопанисване, управление, планиране, нормиране, финансиране, кредитиране и ценообразуване в сферата на двете форми обществена собственост;

— да се ~~разширява~~ **участието** на страната в развитието на **международната социалистическа собственост** върху средствата за производство в съответствие с процеса на интернационализация на производителните сили;

— да се засилва доминиращата роля на обществените интереси в процеса на общественоеикономическото развитие на страната.

В съответствие с измененията в общественото производство и личните потребности на трудещите се да продължи да се развива и усъвършенствува личната собственост на гражданите, като нарасне по обем, претърпи по-нататъшни прогресивни структурни изменения и изпълнява по-съвършени функции в съответствие с многостранното развитие на социалистическата личност.

Да се усъвършенствуват по-нататък социалистическите разпределителни отношения. Особено внимание да се обърне на последователното прилагане на социалистическия принцип на заплащане според количеството и качеството на труда. Образуването на колективните фондове и размерът на личните доходи в сферата и на двете форми на обществена собственост да се свързват все по-непосредствено с приноса за увеличаване на националния доход, за внедряване на научно-техническите постижения и за повишаване ефективността на производството и качеството на продукцията.

Да се развиват и усъвършенствуват и занаят предстоково-паричните отношения при пълно съблюдаване на тяхната нова социално-икономическа същност.

Развитието на производителните сили, автоматизацията на производството и внедряването на нови технологии да съдействуват за по-нататъшното изменение в характера на труда. Да се създават условия за намаляване на тежките, непривлекателните, рутинните и вредните за здравето трудови процеси, които да се извършват от машини. Да се засилва творческият характер на труда, да нараства степента на неговата интелектуализация. Да се подобрява съгласуваността между човека и елементите на работната среда, които да се развиват в съответствие

с изискванията на медицината, ергономията, психологията и физиологията на човека и естетиката на производството.

Системата за подготовка на кадри да се усъвършенствува в пълно съответствие с настъпващите промени в производството и научно-техническия прогрес.

Да се постига все по-голяма монолитност в обществото, като се преодоляват в решаваща степен различията между отделните класи и социални групи. Да се преодоляват съществените различия между селото и града, между физическия и умствения труд. Да се развива социалистическият демократизъм, съзнателното отношение към труда и социалистическата дисциплина.

Да се създават все по-благоприятни условия за широко разгръщане творческата активност на трудовите колективи. Да се разширява и задълбочава демократичното начало в управлението на общественото производство.

Все по-пълно да се опознават и използват икономическите закони на социализма. Творчески да се разкрива тяхното съдържание и конкретни форми на проявление. На тази основа да се усъвършенствува механизмът за управление на икономиката. Чрез научнообосновано регулиране на системата на социалистическите интереси и съвременното преодоляване на възникващите противоречия да се осигурява висока социално-икономическа ефективност.

*

Под ръководството на Българската комунистическа партия нашият народ успешно претворява Програмата за изграждане на развито социалистическо общество. Всяка измината година е нова крачка по пътя на развитието на материално-техническата база, усъвършенствването на производствените отношения, изграждането на многостранно развитата личност на социалистическия труженик.

Основните насоки за общественоекономическото развитие на НР България през седмата петилетка

определят главните направления и задачи, които ще решаваме през следващите пет години. В тях е творчески развита и обогатена априлската линия на партията, разработена и последователно провеждана вече двадесет години от Централния комитет начело с др. Тодор Живков. В Основните насоки последователно е прокарана партийната линия за повсеместна интензификация на народното стопанство, за повишаване на ефективността и качеството на всички дейности в обществото.

Главното сега е най-пълно да се използват всички предпоставки, фактори и резерви за интензивен растеж, непрекъснато да се повишава рентабилността на икономиката. С дръзновение и творчество да се реализират партийните предназначения за модернизация и реконструкция, да се ускорява внедряването на постиженията на науката и техниката, да се усъвършенствува организацията на производството и управлението; бързо да се повишават обществената производителност на труда и качеството на изделията; да се води неотслабваща борба за икономии на суровини и материали, на енергия и средства.

Седмата петилетка ще бъде петилетка на всеобща интензификация на народното стопанство под лозунга: „Ефективност и качество, качество и ефективност!“

Осъществяването на задачите, поставени в Основните насоки, изисква пълно разгръщане на творческата инициатива, енергията и съзидателния труд на работническата класа, на селяните-кооператори, на интелигенцията, на всички трудови колективи, на всеки труженик.

Залог за по-нататъшното успешно изграждане на развитото социалистическо общество е непрестанното издигане и усъвършенствуване на ръководната роля на Българската комунистическа партия във всички сфери на социално-икономическото ни развитие. Партийните органи и организации да застанат начело на трудовия подем на масите в борбата за успешно изпълнение на плановете от всеки производствен колектив по всички показатели.

С цялата своя организаторска и идеологическа

дейност партийните органи и организации, държавните и стопанските органи, ведомствата и институтите, средствата за масова информация трябва да създават условия за пълна мобилизация на творческите сили и възможности на работниците, специалистите и научните дейци за постоянно търсене и прилагане на съвременни решения, за своевременно и точно изпълнение на държавните и насрещните планове. Тясно първостепенно задължение е системно и целенасочено да възпитават трудещите се, и на първо място младото поколение, в социалистическо отношение към труда и обществената собственост, в дух на строга социалистическа дисциплина, чувство за дълг и отговорност за изпълнение на поставените задачи.

Българските професионални съюзи да насочват своите усилия за широко разгръщане на активността и творчеството на масите в борбата за повишаване на обществената производителност на труда, за подобряване на организацията на производството. Значително да се засилят техните грижи за усъвършенстване на работната среда, за изпълнението на плановете за социално развитие на колективите, за отдиха на трудещите се, за тяхната квалификация и преквалификация. Повече внимание да отделят за развитието на рационализаторското и изобретателското движение, за разпространението на челния опит.

Димитровският комунистически младежки съюз, Отечественият фронт, научно-техническите съюзи и другите обществени организации и движения да развиват трудовата и обществената активност на масите, да разгръщат непрестанно тяхната инициатива, да ги въвличат все по-широко в управлението на страната, в решаването на социално-икономическите проблеми на нашето общество.

Няма съмнение, че както винаги досега, свой достоен принос за социалистическия възход на родината ще внесе и Българският земеделски народен съюз.

Необходимо е все по-широко да се разгаря всенародното социалистическо съревнование за изпълнение на плана по неговите качествени и количествени показатели, за ефективно използване на ре-

сурсите, с които разполага страната. Наложително е да се засилва още повече възпитателната роля на социалистическото съревнование, по-добре да се съчетават духовните и материалните стимули.

Изпълнението на задачите на седмия петгодишен план ще бъде нова голяма крачка в укрепването на икономическата и отбранителната мощ на страната, ще осигури нов подем на благосъстоянието на трудещите се, ще разкрие още повече предимствата на социализма и ще издигне още по-висок международния авторитет на родината ни. То ще бъде достоен принос за увеличаване мощта на световната социалистическа система, за укрепването на мира, за по-нататъшното тържество на делото на социализма и комунизма в целия свят.

Единадесетият конгрес на Българската комунистическа партия е дълбоко уверен, че Основните насоки за обществено-икономическото развитие на страната през седмата петилетка ще бъдат възприети от всички трудещи се като тяхно лично дело. Той пламенно призовава всички комунисти, сдружени земеделци, целия народ на труд и борба за тяхното претворяване в живота.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ГЛАВНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ШЕСТАТА ПЕТИЛЕТКА (1971—1975 ГОДИНА)	5
II. ОСНОВНИ ЗАДАЧИ НА ОБЩЕСТВЕНО-ИКОНОМИЧЕСКОТО РАЗВИТИЕ НА НАРОДНА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ПРЕЗ ПЕРИОДА 1976—1980 ГОДИНА	12
III. РАЗВИТИЕ НА ОСНОВНИТЕ ОТРАСЛИ НА МАТЕРИАЛНОТО ПРОИЗВОДСТВО	24
A. Промисленост	24
1. Машиностроене	25
2. Енергетика и суровинна база	31
3. Лека и хранително-вкусова промишленост	38
B. Селско стопанство	40
B. Транспорт и съобщения	45
Г. Строителство	48
IV. РАЗВИТИЕ НА НАУКАТА И НАУЧНИЯ ПОТЕНЦИАЛ	50
V. ПОВИШАВАНЕ ЖИЗНЕНОТО РАВНИЩЕ НА НАРОДА	55
VI. МЕЖДУНАРОДНА СОЦИАЛИСТИЧЕСКА ИНТЕГРАЦИЯ И ВЪНШНОИКОНОМИЧЕСКИ ВРЪЗКИ	64
VII. УСЪВЪРШЕНСТВУВАНЕ ТЕРИТОРИАЛНАТА СТРУКТУРА НА НАРОДНОТО СТОПАНСТВО	67
VIII. РАЗВИТИЕ И УСЪВЪРШЕНСТВУВАНЕ НА СОЦИАЛИСТИЧЕСКИТЕ ПРОИЗВОДСТВЕНИ ОТНОШЕНИЯ	71

ОСНОВНИ НАСОКИ
НА XI КОНГРЕС НА БКП
ЗА ОБЩЕСТВЕНО-ИКОНОМИЧЕСКОТО РАЗВИТИЕ
НА НАРОДНА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ПРЕЗ СЕДМАТА ПЕТИЛЕТКА (1976—1980 Г.)

Дадена за набор на 7. IV. 1976 г.
Подписана за печат на 12. IV, 1976 г.
Излязла м. април
Печатни коли 5. Издателски коли 4,20
Формат 84x108/32. Тираж 200110 (1—100110)
Цена 0,13 лв.

Партиздат — София, бул. „В. И. Ленин“ № 47
ДПК „Д. Благоев“ — София, ул. „Н. Ракин“ № 2

0,13 лв.